Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά C

C/2025/4511

7.8.2025

ΕΚΘΕΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΕΓΚΤΡΙΑΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 2024

(C/2025/4511)

Πρόλογος

Η παρούσα είναι η τρίτη ετήσια έκθεση για τις δραστηριότητές μου ως ελέγκτριας διαδικαστικών εγγυήσεων. Ο ρόλος μου, όπως κατοχυρώνεται στον κανονισμό για την OLAF, συνίσταται στον χειρισμό καταγγελιών που αφορούν τη συμμόρφωση της OLAF με τις διαδικαστικές εγγυήσεις καθώς και εικαζόμενων παραβιάσεων των κανόνων που ισχύουν για τις έρευνες της OLAF, όπως υποβάλλονται από τα πρόσωπα που αποτελούν αντικείμενο των εν λόγω ερευνών, τα οποία ονομάζουμε «ενδιαφερομένους». Σε αυτές τις καταγγελίες περιλαμβάνονται δυνητικές παραβιάσεις διαδικαστικών απαιτήσεων και θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Πριν από τη δημιουργία της θέσης του ελεγκτή, τα άτομα που αποτελούσαν αντικείμενο ερευνών της OLAF διέθεταν ελάχιστες δυνατότητες εάν επιθυμούσαν να καταγγείλουν σε ανεξάρτητο φορέα ή ανεξάρτητη αρχή τον χειρισμό έρευνας από την OLAF. Μπορούσαν μόνο να υποβάλουν καταγγελία για κακοδιοίκηση στην Ευρωπαία Διαμεσολαβήτρια ή να επιδιώξουν την απόδοση εξωσυμβατικής ευθύνης στην Επιτροπή υπό πολύ αυστηρές προϋποθέσεις.

Για να αντιμετωπιστεί αυτή η έλλειψη, θεσπίστηκε κατάλληλος μηχανισμός καταγγελιών με τις τροποποιήσεις του 2020 του κανονισμού για την OLAF, με τον οποίο παρέχεται σε κάθε ενδιαφερόμενο η δυνατότητα υποβολής καταγγελίας στον ελεγκτή.

Μέσω αυτού του νεοσυσταθέντος μέσου διοικητικής προσφυγής, ο ελεγκτής προσαρμόζει σταδιακά, αλλά σταθερά, τις αρχές της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και τις ευθυγραμμίζει με τις αρχές της αποτελεσματικής διοικητικής προστασίας. Ο ελεγκτής λαμβάνει πάντα υπόψη τα θεμελιώδη δικαιώματα που απορρέουν από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, παράλληλα με τις ειδικές διαδικαστικές εγγυήσεις που διέπουν τις δραστηριότητες της OLAF, καθώς και τις γενικές νομικές αρχές και τη νομολογία των δικαστηρίων της ΕΕ που εφαρμόζονται στις έρευνες της OLAF.

Για τον ελεγκτή, είναι σημαντικό ο μηχανισμός καταγγελιών όχι μόνο να αποτελέσει αποτελεσματικό μέσο προσφυγής για τους ενδιαφερομένους, αλλά και να ενισχύσει συνολικά τη διαφάνεια των δραστηριοτήτων της OLAF. Αν η ύπαρξη ενός αποδοτικού και αποτελεσματικού φορέα καταπολέμησης της απάτης, ικανού να διασφαλίζει τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ, είναι απαραίτητη για την ΕΕ και τους φορολογουμένους, είναι εξίσου σημαντικό οι έρευνες της OLAF για πιθανές απάτες να διεξάγονται με πλήρη σεβασμό για τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις διαδικαστικές εγγυήσεις.

Ωστόσο, για να κατανοήσει κανείς καλύτερα τον ρόλο του ελεγκτή και των περιορισμών αυτής της νέας λειτουργίας, είναι σημαντικό να λάβει υπόψη ότι ο ελεγκτής δεν ενεργεί ως δικαστής που αξιολογεί τη νομιμότητα των αποφάσεων και των πράξεων της OLAF. Αντιθέτως, αποστολή του ελεγκτή είναι να βρίσκει και να προτείνει λύσεις στα ζητήματα που εγείρουν οι καταγγέλλοντες. Ο ελεγκτής, προτείνοντας λύσεις και απευθύνοντας, εν τέλει, συστάσεις προς τον γενικό διευθυντή της OLAF, επιδιώκει την επίλυση των επίμαχων ζητημάτων και τη βελτίωση, με μακρόπνοο τρόπο, των διοικητικών και ερευνητικών πρακτικών της OLAF.

Ελπίζω ότι η παρούσα έκθεση θα συμβάλει στην αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με το είδος των ζητημάτων που βρίσκονται στο επίκεντρο των καταγγελιών τις οποίες υποβάλλουν οι ενδιαφερόμενοι. Ταυτόχρονα, ελπίζω ότι θα αυξήσει τη λογοδοσία της OLAF και την εμπιστοσύνη των πολιτών στο σύστημα που έχει θέσει σε εφαρμογή η ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης.

Είμαι στην ευχάριστη θέση να αναφέρω ότι εκπληρώσαμε όλους τους στόχους μας το 2024, παρά τον αυξημένο αριθμό καταγγελιών που λάβαμε. Στο πλαίσιο αυτό, είμαι ευγνώμων για τη νομική υποστήριξη που μου παρείχε η γραμματεία.

Στην παρούσα έκθεση θα μάθετε περισσότερα για το έργο μας και τα αποτελέσματα που πετύχαμε χάρη στη λειτουργία του μηχανισμού καταγγελιών.

Είμαι πεπεισμένη ότι ο μηχανισμός καταγγελιών έχει ήδη καταστεί βασική εγγύηση για τους ενδιαφερομένους και ότι θα παγιωθεί ο ρόλος που διαδραματίζει στη διασφάλιση της συμμόρφωσης των δραστηριοτήτων της OLAF με τις σχετικές διαδικαστικές εγγυήσεις και τους κανόνες για τις έρευνες.

Καθηγήτρια Δρ Julia LAFFRANQUE

Ελέγκτρια διαδικαστικών εγγυήσεων

Περιεχόμενα

		Σελίδα
Πρόλογος		1
1.	Αποστολή και εντολή του ελεγκτή	4
2.	Ο μηχανισμός καταγγελιών	5
3.	Επισκόπηση των καταγγελιών που υποβλήθηκαν το 2024	5
4.	Τα τρία στάδια της διαδικασίας για τον αποτελεσματικό χειρισμό των καταγγελιών	9
	4.1. Παραδεκτό	9
	4.2. Διαδικασία εκατέρωθεν ακρόασης	10
	4.3. Αποφάσεις περάτωσης	11
5.	Επισκόπηση των κύριων πορισμάτων της ελέγκτριας	11
	5.1. Δικαίωμα υπεράσπισης	11
	5.1.1. Το δικαίωμα υπαλλήλου της ΕΕ να ενημερωθεί ότι είναι ενδιαφερόμενος.	12
	5.1.2. Δυνατότητα σχολιασμού της έκθεσης πραγματικών περιστατικών	12
	5.2. Εύλογη διάρκεια των ερευνών της OLAF	13
	5.3. Αλληλεπικάλυψη ερευνών (αρχή ne bis in idem)	14
	5.4. Αμεροληψία κατά τη διεξαγωγή των ερευνών της OLAF	15
	5.5. Το δικαίωμα ενημέρωσης σε περίπτωση περάτωσης μιας έρευνας και τα μέσα κοινοποίησης που χρησιμοποιούνται κατά την επικοινωνία με τους ενδιαφερομένους	17
6.	Διαβούλευση επί του σχεδίου κατευθυντήριων γραμμών για το προσωπικό της OLAF όσον αφορά τις διαδικασίες έρευνας	18
7.	Σχέσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη	18
8.	Διοικητική και νομική υποστήριξη	19
9.	Επικοινωνία με την ελέγκτρια και υποβολή καταγγελίας	19

1. **Αποστολή και εντολή του ελεγκτή**

Το αξίωμα του ελεγκτή διαδικαστικών εγγυήσεων θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2023 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλί**ου** ([1]) για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλί**ου** ([2]) (στο εξής: κανονισμός για την OLAF). Ο ρόλος του ελεγκτή συνίσταται στην προάσπιση των διαδικαστικών εγγυήσεων και των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ενδιαφερομένων ([3]) στο πλαίσιο των ερευνών που διεξάγει η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF). Η **Δρ Julia Laffranque** διορίστηκε στις 3 Μαΐου 2022 ως η πρώτη ελέγκτρια, για μη ανανεώσιμη πενταετή θητεία. Επικουρείται από τη γραμματεία της επιτροπής εποπτείας (στο εξής: γραμματεία).

Σύμφωνα με το άρθρο 9α παράγραφος 8 του κανονισμού για την OLAF, ο ελεγκτής

> ***παρακολουθεί τη συμμόρφωση της Υπηρεσίας με τις διαδικαστικές εγγυήσεις του άρθρου 9, καθώς και τους κανόνες που ισχύουν για τις έρευνες από την Υπηρεσία. Ο ελεγκτής είναι υπεύθυνος για τον χειρισμό των καταγγελιών που αναφέρονται στο άρθρο 9β.***

Ο ελεγκτής εκτελεί τα καθήκοντά του με **πλήρη ανεξαρτησία** και δεν λαμβάνει οδηγίες από κανέναν κατά την άσκηση των καθηκόντων του ([4]). Δεδομένου ότι οι ενδιαφερόμενοι δεν είναι σε θέση, καταρχήν, να προσφύγουν δικαστικώς κατά πράξεων ή παραλείψεων της OLAF ενόσω διαρκεί η έρευνα, η δυνατότητα υποβολής καταγγελίας στον ελεγκτή είναι εξαιρετικά σημαντική. Ο καταγγέλλων μπορεί να απευθυνθεί στον ελεγκτή, εντός των αυστηρών προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 9β του κανονισμού για την OLAF, προκειμένου να ζητήσει ανεξάρτητη και ενδελεχή αξιολόγηση της καταγγελίας του.

Κατά τον χειρισμό καταγγελιών που υποβάλλονται από **ενδιαφερομένους** σχετικά με τη **συμμόρφωση της OLAF με τις διαδικαστικές εγγυήσεις και τους κανόνες που ισχύουν για τις έρευνες**, ο ελεγκτής δεν επιδιώκει να αντικαταστήσει τη δική του εκτίμηση με την εκτίμηση της OLAF όσον αφορά τον τρόπο διεξαγωγής της έρευνας ή αξιολόγησης των αποδεικτικών στοιχείων, ούτε όσον αφορά τα συμπεράσματα που πρέπει να εξαχθούν. Αντιθέτως, ο ρόλος του είναι ή:

— **να παρέχει διαβεβαιώσεις** ότι η OLAF ενήργησε σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στο νομικό της πλαίσιο (εάν ο ελεγκτής διαπιστώσει ότι δεν έχει υπάρξει παραβίαση)· ή

— να καλεί την OLAF να λάβει μέτρα για την επίλυση της καταγγελίας, υποβάλλοντας **πρόταση για λύση** όταν διαπιστώνει παραβίαση των διαδικαστικών εγγυήσεων ή των κανόνων που ισχύουν για τις έρευνες.

Αν δεν είναι δυνατή η εξεύρεση λύσης, ως δεύτερο βήμα, ο ελεγκτής απευθύνει **σύσταση** στην OLAF σχετικά με τον τρόπο επίλυσης της καταγγελίας.

Ο ελεγκτής αξιολογεί τις καταγγελίες στο πλαίσιο **διαδικασίας εκατέρωθεν ακρόασης**. Δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ([5]), στις γενικές αρχές του δικαίου της ΕΕ και στη σχετική νομολογία των δικαστηρίων της ΕΕ ([6]). Ο ελεγκτής δεν παρεμβαίνει, ούτε είναι σε θέση να παρέμβει, στη διεξαγωγή της έρευνας της OLAF ([7]).

([1]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2223 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Δεκεμβρίου 2020, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 όσον αφορά τη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και την αποτελεσματικότητα των ερευνών της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (ΕΕ L 437 της 28.12.2020, σ. 49, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2223/oj).

([2]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.10.2020, σ. 1).

([3]) Ως «ενδιαφερόμενος» νοείται κάθε φυσικό πρόσωπο ή οικονομικός φορέας ύποπτος απάτης, διαφθοράς ή κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ και, ως εκ τούτου, αντικείμενο έρευνας της OLAF. Οι καταγγελίες που υποβάλλονται από άλλα πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων των μαρτύρων και των πληροφοριοδοτών, δεν εμπίπτουν στην εντολή του ελεγκτή.

([4]) Άρθρο 9α παράγραφος 6 του κανονισμού για την OLAF.

([5]) Ευρωπαϊκή Ένωση, Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 391), διατίθεται στη διεύθυνση: C_2012326EL.01039101.xml.

([6]) Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) αποτελείται από δύο επιμέρους δικαστήρια: το Δικαστήριο και το Γενικό Δικαστήριο.

([7]) Άρθρο 9β παράγραφος 6 του κανονισμού για την OLAF.

Το 2024 ήταν δύσκολο έτος λόγω του αυξανόμενου αριθμού καταγγελιών που ελήφθησαν και της πολυπλοκότητας των νομικών ζητημάτων που εγέρθηκαν. Παρότι στην παρούσα έκθεση η ελέγκτρια δεν μπορεί να αναφερθεί σε επιμέρους υποθέσεις που διερευνώνται από την OLAF και οφείλει να διασφαλίζει την εμπιστευτικότητά τους ακόμη και μετά την περάτωσή τους ([8]), η παρούσα έκθεση παρέχει μια χρήσιμη σύνοψη του είδους των ζητημάτων για τα οποία οι ενδιαφερόμενοι υπέβαλαν καταγγελίες. Στην έκθεση περιγράφεται επίσης ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίστηκαν οι σχετικές ανησυχίες και εξηγείται ο τρόπος με τον οποίο λειτούργησε ο μηχανισμός καταγγελιών, καθώς και τα αποτελέσματά του.

2. **Ο μηχανισμός καταγγελιών**

Αφότου ξεκίνησε τη δραστηριότητά της, τον Οκτώβριο του 2022, η ελέγκτρια είχε την ευκαιρία να ασχοληθεί με διάφορα ενδιαφέροντα νομικά ζητήματα. Αυτά τα ζητήματα θέτουν σταδιακά τα θεμέλια για τη δημιουργία ενός στιβαρού εννοιολογικού πλαισίου για την αξιολόγηση καταγγελιών. Δεδομένου του αριθμού των καταγγελιών που διεκπεραιώθηκαν και της ποικιλίας των νομικών ζητημάτων που τέθηκαν, το 2024 ήταν ένα δύσκολο αλλά και επιτυχημένο έτος. Οι καταγγελίες διεκπεραιώθηκαν όχι μόνο όσο το δυνατόν ταχύτερα, αλλά και όσο το δυνατόν πληρέστερα και ενδελεχέστερα.

Για να κατανοήσει κανείς καλύτερα τον τρόπο λειτουργίας του μηχανισμού καταγγελιών, είναι σημαντικό να λάβει υπόψη ότι μέσω αυτού του μηχανισμού η ελέγκτρια έχει **προνομιακή και άμεση πρόσβαση** ([9]) στον φάκελο της υπόθεσης της OLAF που αφορά τη σχετική έρευνα. Αυτού του είδους η πρόσβαση στους φακέλους υποθέσεων της OLAF είναι υψίστης σημασίας: καθησυχάζονται οι καταγγέλλοντες ότι η ελέγκτρια είναι σε θέση να εξετάζει ενδελεχώς τις ερευνητικές δραστηριότητες της OLAF, ακόμη και σε περιπτώσεις όπου μέρος των σχετικών πληροφοριών ίσως είναι εμπιστευτικές και δεν μπορούν να αποκαλυφθούν στον καταγγέλλοντα. Η ελέγκτρια σταθμίζει επισταμένα αφενός τον εμπιστευτικό χαρακτήρα της έρευνας της OLAF και αφετέρου τον χαρακτήρα αντιδικίας του μηχανισμού καταγγελιών.

Το 2024 η ελέγκτρια ολοκλήρωσε την αξιολόγηση 3 καταγγελιών που υποβλήθηκαν το 2023.

Επιπλέον, **το 2024 υποβλήθηκαν 23 νέες καταγγελίες** από φυσικά και νομικά πρόσωπα. Κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς, η ελέγκτρια ολοκλήρωσε την αξιολόγησή της για 22 εξ αυτών. Η μία εναπομένουσα καταγγελία υποβλήθηκε λίγο πριν από το τέλος του έτους και κρίθηκε παραδεκτή. Η σχετική απόφαση ελήφθη στις αρχές του 2025.

3. **Επισκόπηση των καταγγελιών που υποβλήθηκαν το 2024**

Οι περισσότερες από τις 23 καταγγελίες που έλαβε η ελέγκτρια το 2024 υποβλήθηκαν από ενδιαφερομένους που αποτελούσαν αντικείμενο *εσωτερικών* ερευνών της OLAF (15) ([10]), ενώ 8 καταγγελίες σχετίζονταν με *εξωτερικές* έρευνες ([11]) (γράφημα 1). Οι περισσότερες καταγγελίες υποβλήθηκαν στα αγγλικά, ενώ χρησιμοποιήθηκαν και άλλες γλώσσες (ισπανικά, ρουμανικά και τσεχικά) (γράφημα 2). Περίπου 18 καταγγελίες υποβλήθηκαν από φυσικά πρόσωπα, 2 από ένα φυσικό πρόσωπο (τόσο για ίδιο λογαριασμό όσο και για λογαριασμό του νομικού προσώπου που εκπροσωπούσε) και 3 από νομικά πρόσωπα (γράφημα 3). Κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς, ορισμένοι καταγγέλλοντες υπέβαλαν περισσότερες από μία καταγγελίες: ως εκ τούτου, το 2024 ο συνολικός αριθμός των καταγγελλόντων ήταν 12: 9 φυσικά πρόσωπα και 3 νομικά πρόσωπα (γράφημα 3). Καμία από τις καταγγελίες που ελήφθησαν δεν υποβλήθηκαν από πληρεξούσιο δικηγόρο.

([8]) Άρθρο 9α παράγραφος 9 του κανονισμού για την OLAF.

([9]) Με το άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 2 της απόφασης της ελέγκτριας διαδικαστικών εγγυήσεων θεσπίζονται εκτελεστικές διατάξεις για την αντιμετώπιση των καταγγελιών.(στο εξής «εκτελεστικές διατάξεις της ελέγκτριας» ή «εκτελεστικές διατάξεις») οι οποίες διατίθενται στη διεύθυνση: https://supervisory-committee-olaf.europa.eu/controller-procedural-guarantees/about-controller/legal-framework_en.

([10]) Οι «εσωτερικές έρευνες» είναι έρευνες τις οποίες διενεργεί η OLAF εντός των ευρωπαϊκών θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών που έχουν ιδρυθεί με τις Συνθήκες της ΕΕ ή βάσει αυτών, ο σκοπός των οποίων είναι η καταπολέμηση της απάτης, της υπεξαίρεσης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ. Για τον σκοπό αυτόν, η OLAF διερευνά: i) σοβαρές υποθέσεις σχετικές με την άσκηση επαγγελματικών καθηκόντων οι οποίες συνιστούν παράλειψη των υποχρεώσεων των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού της ΕΕ και οι οποίες είναι ικανές να επισύρουν πειθαρχική ή, ενδεχομένως, ποινική δίωξη· ή ii) ανάλογη παράλειψη υποχρεώσεων μελών θεσμικών και λοιπών οργάνων, διευθυντικών στελεχών λοιπών οργάνων ή οργανισμών ή μελών του προσωπικού θεσμικών και λοιπών οργάνων ή οργανισμών που δεν υπάγονται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης (άρθρο 1 παράγραφος 4 και άρθρο 4 του κανονισμού για την OLAF).

([11]) Οι «εξωτερικές έρευνες» είναι έρευνες που διεξάγει η OLAF σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού για την OLAF. Η εντολή της OLAF καλύπτει όλες τις δαπάνες της ΕΕ (δηλαδή τα διαρθρωτικά ταμεία, τη γεωργική πολιτική και την αγροτική ανάπτυξη, τις άμεσες δαπάνες και την εξωτερική βοήθεια) και σημαντικό μέρος (αλλά όχι το σύνολο) των εσόδων της ΕΕ (κυρίως τελωνειακούς δασμούς και γεωργικούς δασμούς).

Γράφημα 1

Είδη ερευνών της OLAF κατά των οποίων υποβλήθηκε καταγγελία το 2024

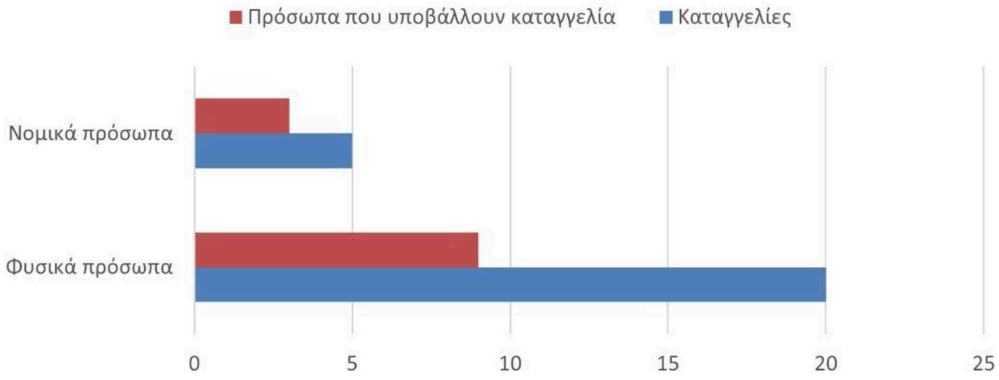
Γράφημα 2

Γλώσσες των καταγγελιών που υποβλήθηκαν το 2024

Γράφημα 3

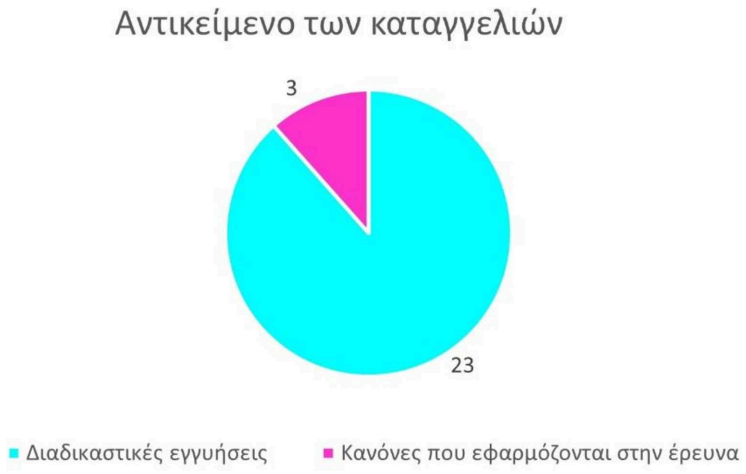
Πρόσωπα που υποβάλλουν καταγγελία και αριθμός καταγγελιών

Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι καταγγέλλοντες επικαλέστηκαν παραβιάσεις των διαδικαστικών τους εγγυήσεων βάσει του άρθρου 9 του κανονισμού για την OLAF και των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους βάσει του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (γράφημα 4). Οι καταγγελίες αυτές αφορούσαν: i) το δικαίωμα ακρόασης των καταγγελλόντων και την αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματός τους να υποβάλουν παρατηρήσεις επί πραγματικών περιστατικών που τους αφορούν (άρθρο 9 παράγραφος 4 του κανονισμού για την OLAF)· ii) το δικαίωμα ενημέρωσης σχετικά με το γεγονός ότι απέκτησαν την ιδιότητα του ενδιαφερομένου (άρθρο 9 παράγραφος 3 του κανονισμού για την OLAF)· iii) παραβιάσεις των αρχών της δικαιοσύνης, της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας κατά τη διεξαγωγή των ερευνών·(άρθρο 9 παράγραφος 1 του κανονισμού για την OLAF)· και iv) τη διάρκεια των ερευνών (άρθρο 41 παράγραφος 1 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων) (γράφημα 5). Οι καταγγέλλοντες κατήγγειλαν επίσης τους κανόνες που ισχύουν για τις έρευνες της OLAF ([12]), ιδίως για την έναρξη των ερευνών της OLAF, τη διεξαγωγή των επιτόπιων ελέγχων και τον τρόπο ενημέρωσης των ενδιαφερομένων (γράφημα 6).

Γράφημα 4

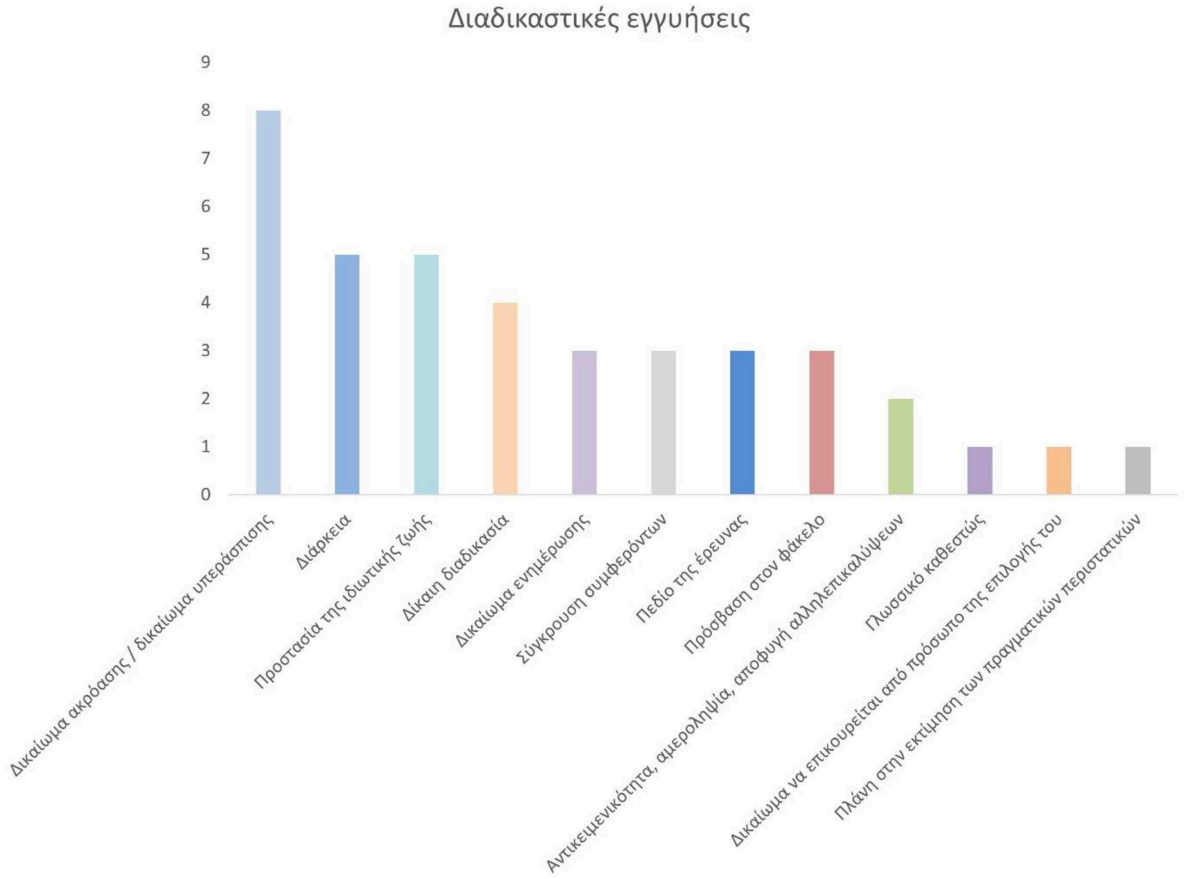
Αντικείμενο των καταγγελιών που υποβλήθηκαν το 2024

([12]) Αυτές οι καταγγελίες περιλαμβάνουν τους κανόνες που ορίζονται στον κανονισμό για την OLAF καθώς και εκείνους που περιλαμβάνονται σε διάφορα κείμενα, μεταξύ των οποίων ο κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2), οι κατευθυντήριες γραμμές για το προσωπικό της OLAF όσον αφορά τις διαδικασίες έρευνας και οι κατευθυντήριες γραμμές για το προσωπικό της OLAF όσον αφορά τις ψηφιακές εγκληματολογικές επιχειρήσεις.

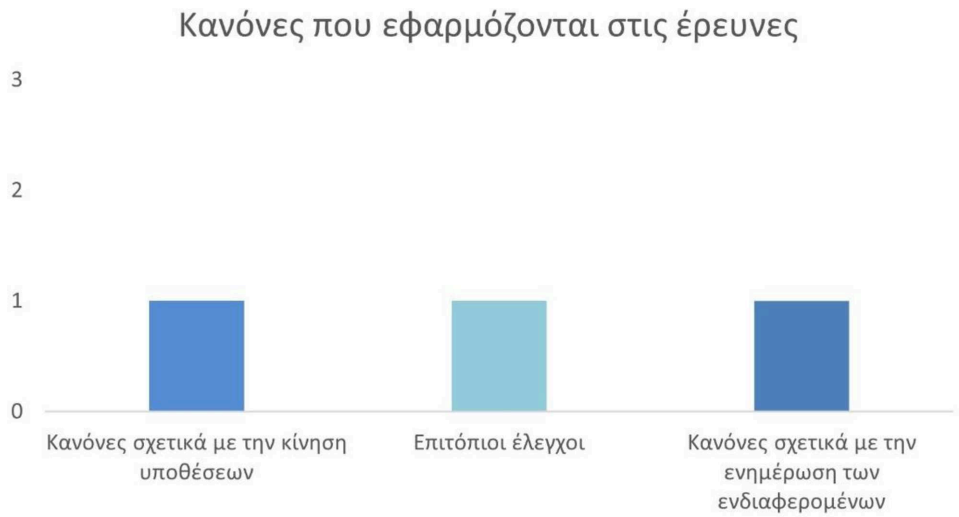
Γράφημα 5

Ανάλυση των διαφόρων ισχυρισμών σχετικά με τις διαδικαστικές εγγυήσεις που προβλήθηκαν το 2024 (συμπεριλαμβανομένων των παραδεκτών και απαράδεκτων καταγγελιών)

Γράφημα 6

Ανάλυση των ισχυρισμών σχετικά με τους κανόνες που ισχύουν για τις έρευνες

4. **Τα τρία στάδια της διαδικασίας για τον αποτελεσματικό χειρισμό των καταγγελιών**

Η ελέγκτρια εξετάζει τις καταγγελίες με **δίκαιο, ανεξάρτητο και αμερόληπτο** τρόπο. Η διαδικασία, σύμφωνα με τον κανονισμό για την OLAF και τις εκτελεστικές διατάξεις της ελέγκτριας, περιλαμβάνει δύο στάδια: i) αξιολόγηση του **παραδεκτού** μιας καταγγελίας· ii) αξιολόγηση των **επιχειρημάτων επί της ουσίας** που προβάλλουν οι καταγγέλλοντες. Σε περίπτωση που η ελέγκτρια διαπιστώσει παραβιάσεις ανάλογα με τα υπό εξέταση ζητήματα, μπορεί να καλέσει την OLAF να επιλύσει την καταγγελία. Για τον σκοπό αυτό, υποβάλλει πρόταση για λύση και, εάν το κρίνει αναγκαίο, εκδίδει σύσταση προς την OLAF.

4.1. ***Παραδεκτό***

Η ελέγκτρια πρέπει να αποφασίσει επί του παραδεκτού μιας καταγγελίας εντός **10 εργάσιμων ημερών** από την ημερομηνία παραλαβής της. Οι προϋποθέσεις για το παραδεκτό της καταγγελίας καθορίζονται στο άρθρο 9β παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού για την OLAF και στο άρθρο 5 των εκτελεστικών διατάξεων. Για να είναι παραδεκτή μια καταγγελία, θα πρέπει να υποβληθεί **εντός ενός μηνός αφ' ότου ο καταγγέλλων έλαβε γνώση των σχετικών πραγματικών περιστατικών** που συνιστούν εικαζόμενη παραβίαση των διαδικαστικών εγγυήσεων ή των κανόνων που ισχύουν για την έρευνα. **Σε κάθε περίπτωση, η καταγγελία θα πρέπει να υποβληθεί εντός ενός μηνός από την περάτωση της έρευνας.**

Το 2024 η ελέγκτρια αξιολόγησε το παραδεκτό όλων των εκκρεμών καταγγελιών εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας. Έκρινε 7 καταγγελίες παραδεκτές, 3 μερικώς παραδεκτές και 13 απαράδεκτες (γράφημα 7).

Οι λόγοι απαραδέκτου ήταν οι εξής:

— σε 7 υποθέσεις οι καταγγέλλοντες δεν τήρησαν τις προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 9β παράγραφος 2·

— σε 3 υποθέσεις η ελέγκτρια διαπίστωσε ότι οι καταγγελίες ήταν προδήλως αβάσιμες·

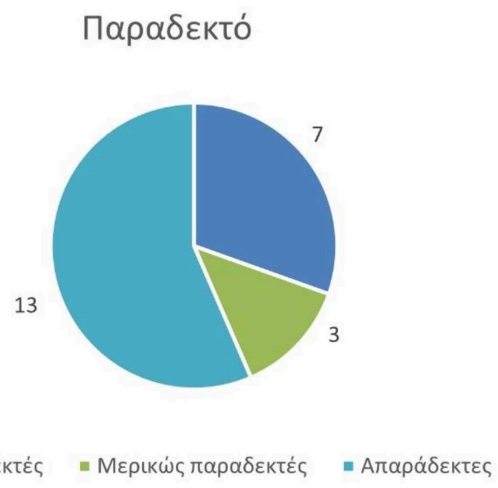
— σε 2 υποθέσεις οι καταγγελίες υποβλήθηκαν από πρόσωπα που δεν αποτελούσαν ενδιαφερομένους·

— σε 1 υπόθεση η καταγγελία δεν ήταν τεκμηριωμένη με αποτέλεσμα η ελέγκτρια να μην είναι σε θέση να διενεργήσει αξιολόγηση επί της ουσίας·

— τέλος, η άλλη απαράδεκτη καταγγελία αφορούσε διοικητική διαδικασία που δεν αποτελούσε έρευνα της OLAF (γράφημα 8).

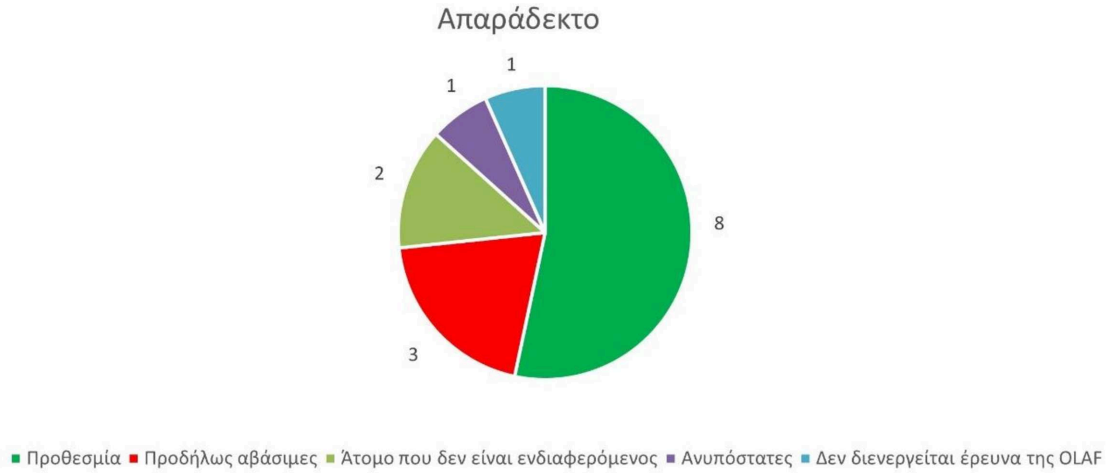
Γράφημα 7

Παραδεκτό των καταγγελιών που ελήφθησαν το 2024

Γράφημα 8

Λόγοι απαραδέκτου των καταγγελιών που ελήφθησαν το 2024 (συμπεριλαμβανομένων των μερικώς παραδεκτών καταγγελιών)

Κατά την εξέταση του παραδεκτού των καταγγελιών, η ελέγκτρια ακολουθεί μια προσέγγιση που αποσκοπεί στην τήρηση τόσο της διατύπωσης όσο και των σκοπών των σχετικών διατάξεων του κανονισμού για την OLAF.

Όπως συνέβη και κατά το προηγούμενο έτος, το 2024 ορισμένες καταγγελίες κρίθηκαν απαράδεκτες, διότι η έρευνα της OLAF είχε περατωθεί πάνω από έναν μήνα πριν από τον χρόνο κατά τον οποίον ο καταγγέλλων υπέβαλε τους ισχυρισμούς του στην ελέγκτρια. Όπως υπενθυμίζεται ανωτέρω, όσον αφορά τις περατωθείσες έρευνες, ο κανονισμός για την OLAF θέτει μια πρόσθετη αυστηρότερη προϋπόθεση παραδεκτού: **η καταγγελία πρέπει να υποβάλλεται το αργότερο έναν μήνα μετά την περάτωση της έρευνας, ανεξάρτητα από το πότε ο καταγγέλλων έλαβε γνώση των σχετικών πραγματικών περιστατικών** (άρθρο 9β παράγραφος 2 του κανονισμού για την OLAF).

Η ελέγκτρια αναγνωρίζει ότι σκοπός αυτής της αδιαμφισβήτητα περιοριστικής προϋπόθεσης που ισχύει για τις περατωθείσες έρευνες είναι η διατήρηση τόσο: i) της αποτελεσματικότητας τυχόν διαδικασίας παρακολούθησης σε εθνικό ή ενωσιακό επίπεδο· όσο και ii) της αποτελεσματικότητας των δικών της προτάσεων για λύσεις και των συστάσεων όσον αφορά την υπό εξέταση καταγγελία. Πράγματι, η συμβολή της ελέγκτριας δεν θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμη σε περατωθείσες υποθέσεις, για τις οποίες ενδέχεται να βρίσκονται σε εξέλιξη διαδικασίες παρακολούθησης ενώπιον των αρμόδιων εθνικών ή ενωσιακών αρχών. Στις σπάνιες αυτές περιπτώσεις, η ελέγκτρια θεωρεί ότι οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να εγείρουν τους ισχυρισμούς τους μόνο ενώπιον των εν λόγω αρχών και να κάνουν χρήση των διαθέσιμων μέσων δικαστικής ή διοικητικής προσφυγής.

Όπως επιβεβαιώνεται από τα γραφήματα της παρούσας έκθεσης για το 2024, το παραδεκτό εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό «ρυθμιστή της πρόσβασης» στον μηχανισμό υποβολής καταγγελιών στην ελέγκτρια. Σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες οι καταγγελίες ή οι ισχυρισμοί κρίθηκαν απαράδεκτες/-οι, η ελέγκτρια εξήγησε λεπτομερώς στον καταγγέλλοντα τη νομική βάση και τους λόγους της απόφασής της.

Η ελέγκτρια αναγνωρίζει ότι λόγω της προαναφερθείσας προϋπόθεσης του παραδεκτού, σε συνδυασμό με την έλλειψη τυχόν διάταξης με την οποία υποχρεούται η OLAF να ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο για την περάτωση των υποθέσεων και τα σχετικά πορίσματα, οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούσαν να στερηθούν τη δυνατότητα υποβολής καταγγελίας στην ελέγκτρια. Συνεπώς, η ελέγκτρια θεωρεί ότι **η αυστηρή προθεσμία υποβολής καταγγελιών,** ιδίως δε (αλλά όχι αποκλειστικά) η περίπτωση των περατωθεισών ερευνών, **αποτελεί ζήτημα που χρήζει προσεκτικής εξέτασης στο πλαίσιο της αξιολόγησης και της πιθανής επακόλουθης αναθεώρησης του κανονισμού για την OLAF**.

4.2. *Διαδικασία εκατέρωθεν ακρόασης*

Μετά την ολοκλήρωση της προκαταρκτικής αξιολόγησης, η ελέγκτρια κάλεσε την OLAF να διατυπώσει τις απόψεις της σχετικά με τις 10 καταγγελίες που κρίθηκαν παραδεκτές ή μερικώς παραδεκτές. Στη συνέχεια, η ελέγκτρια απέστειλε στους καταγγέλλοντες τις απαντήσεις της OLAF και τους κάλεσε να διατυπώσουν παρατηρήσεις επί των απόψεων της OLAF.

Καταρχήν, η ελέγκτρια προσπαθεί να εξασφαλίσει την πλήρη εφαρμογή της **αρχής της εκατέρωθεν ακρόασης** στον μέγιστο δυνατό βαθμό. Συνεπώς, αμφότερα τα μέρη είχαν τη δυνατότητα να διατυπώσουν την άποψή τους και να υποβάλουν δικαιολογητικά. Καταρχήν, ενημερώθηκαν επίσης για τις παρατηρήσεις του άλλου μέρους και τους δόθηκε η δυνατότητα υποβολής παρατηρήσεων επ' αυτών. Ωστόσο, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η ελέγκτρια αποφάσισε να παρεκκλίνει από αυτήν την αρχή και να επιτρέψει την εμπιστευτική μεταχείριση των πληροφοριών που υποβλήθηκαν από την OLAF σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 των εκτελεστικών διατάξεων. Ειδικότερα, η ελέγκτρια εφάρμοσε αυτήν τη διάταξη για τη διασφάλιση της εμπιστευτικότητας και της αποτελεσματικότητας των ερευνών σε περιπτώσεις στις οποίες οι απαντήσεις της OLAF θα αποκάλυπταν τις μεθόδους εργασίας της ή θα την εμπόδιζαν από τη συλλογή των αναγκαίων αποδεικτικών στοιχείων, ή ακόμη και θα έθεταν σε κίνδυνο τη συνολική στρατηγική έρευνας. Στις εν λόγω περιπτώσεις, η ελέγκτρια συμφώνησε με την OLAF ότι η τελευταία θα παρείχε:

(i) μια μη εμπιστευτική έκδοση των απαντήσεών της προς αποστολή στον καταγγέλλοντα, ώστε αυτός να κατανοήσει τους λόγους στους οποίους βασίζεται η συμπεριφορά της OLAF και, συνεπώς, να είναι σε θέση να αμφισβητήσει την απάντηση της OLAF και να προβάλει αντεπιχειρήματα· και

(ii) μια εμπιστευτική, λεπτομερέστερη έκδοση για την περαιτέρω επεξήγηση των λόγων που προβάλλει η OLAF στη μη εμπιστευτική έκδοση.

Αυτή η ισορροπημένη λύση επέτρεψε στην ελέγκτρια να προβεί σε ενδελεχή αξιολόγηση όλων των σχετικών υποθέσεων, τηρώντας παράλληλα την **υποχρέωσή της να διασφαλίζει την εμπιστευτικότητα των ερευνών της OLAF**.

Ως εκ τούτου, μολονότι οι καταγγέλλοντες δεν δικαιούνται να λαμβάνουν όλες τις πληροφορίες, μπορούν να είναι βέβαιοι ότι η ελέγκτρια θα διενεργήσει ανεξάρτητη και ενδελεχή εξέταση της υπόθεσης.

4.3. *Αποφάσεις περάτωσης*

Έως το τέλος του 2024 η ελέγκτρια είχε λάβει **απόφαση περάτωσης επί συνόλου 12 καταγγελιών**: 3 καταγγελιών που είχαν υποβληθεί το 2023 και σε 9 καταγγελιών που υποβλήθηκαν το 2024 και κρίθηκαν παραδεκτές. Σε όλες τις περιπτώσεις, η ελέγκτρια δεν διαπίστωσε παραβίαση των διαδικαστικών εγγυήσεων. Η ελέγκτρια αξιολόγησε διάφορους ισχυρισμούς και ανέπτυξε περαιτέρω το εννοιολογικό πλαίσιο για την αξιολόγηση καταγγελιών. Εξάλλου, 2,5 έτη δραστηριοτήτων έχουν καταδείξει τη σημασία της αξιολόγησης των καταγγελιών από την ελέγκτρια: πράγματι, σκοπός μιας απόφασης περάτωσης δεν είναι μόνο να **κληθεί η OLAF για να καλύψει τις ελλείψεις μιας έρευνας**, σε περίπτωση που διαπιστωθούν παραβιάσεις. Μια απόφαση περάτωσης στην οποία η ελέγκτρια δεν διαπιστώνει παραβίαση κατόπιν διαδικασίας εκατέρωθεν ακρόασης και ενδελεχούς νομικής αξιολόγησης, **ενισχύει, με τη σειρά της, τη νομιμότητα της προκείμενης έρευνας της OLAF και παρέχει σημαντική δυνατότητα ενημέρωσης για τους καταγγέλλοντες**.

Σε ορισμένες καταγγελίες, μολονότι εν προκειμένω δεν διαπιστώθηκε παραβίαση, εντοπίστηκαν προβληματικές πρακτικές. Σε αυτές τις υποθέσεις, η ελέγκτρια επισήμανε στην OLAF το συγκεκριμένο γεγονός και την κάλεσε να συνεκτιμήσει τα πορίσματά της στις μελλοντικές έρευνες που θα διεξάγει και ενδεχομένως να λάβει μέτρα για την αποφυγή πιθανών παραβιάσεων των διαδικαστικών εγγυήσεων των ενδιαφερομένων σε παρόμοιες περιπτώσεις.

5. **Επισκόπηση των κύριων πορισμάτων της ελέγκτριας**

Το 2024 η ελέγκτρια εξέτασε διάφορα επιχειρήματα που πρόβαλαν οι καταγγέλλοντες σχετικά με τις διαδικαστικές εγγυήσεις τους και τους κανόνες που διέπουν τις έρευνες της OLAF. Καθώς η ελέγκτρια είχε προνομιακή πρόσβαση στους φακέλους υποθέσεων των σχετικών ερευνών, ήταν σε θέση να αξιολογήσει όλες τις καταγγελίες με βάση όλα τα αποδεικτικά στοιχεία και τις πληροφορίες που είχε στη διάθεσή της.

Η ελέγκτρια θεωρεί ότι το εννοιολογικό πλαίσιο, το οποίο δημιουργείται σταδιακά μέσω των αποφάσεων περάτωσης που λαμβάνει, παρέχει σαφή καθοδήγηση όσον αφορά τις ερευνητικές δραστηριότητες της OLAF, είτε με τη μορφή προτάσεων για λύσεις είτε με τη μορφή obiter dicta (παρεμπιπτουσών αναφορών).

Σύμφωνα με την αρχή της εμπιστευτικότητας, η ελέγκτρια δεν μπορεί να γνωστοποιεί την ουσία των ερευνών της OLAF. Τηρουμένης της εν λόγω αρχής, στην κατωτέρω παράγραφο η ελέγκτρια παρέχει επισκόπηση των πλέον ισχυρών επιχειρημάτων που πρόβαλαν οι καταγγέλλοντες και τον τρόπο με τον οποίο τα αντιμετώπισε.

5.1. *Δικαίωμα υπεράσπισης*

Η παραβίαση του δικαιώματος υπεράσπισης στο πλαίσιο έρευνας της OLAF ήταν ο συχνότερα προβαλλόμενος ισχυρισμός που έπρεπε να αξιολογήσει η ελέγκτρια κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς. Τα διάφορα επιχειρήματα που προβάλλονται προς υποστήριξη ισχυρισμών παρέχουν στην ελέγκτρια τη δυνατότητα να αξιολογεί πολλές από τις εννοιολογικές αποχρώσεις αυτού του βασικού διαδικαστικού δικαιώματος.

5.1.1. **Το δικαίωμα υπαλλήλου της ΕΕ να ενημερωθεί ότι είναι ενδιαφερόμενος.**

Σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 3 του κανονισμού για την OLAF, **μόλις προκύψει από την έρευνα ότι ενδέχεται μέλος του προσωπικού της ΕΕ να αποτελεί ενδιαφερόμενο, το εν λόγω μέλος του προσωπικού πρέπει να ενημερωθεί σχετικά**, εφόσον δεν θίγεται η διεξαγωγή της έρευνας ή τυχόν ανακριτικής διαδικασίας που εμπίπτει στην αρμοδιότητα εθνικής δικαστικής αρχής. Ομοίως, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2 των κατευθυντήριων γραμμών για το προσωπικό της OLAF όσον αφορά τις διαδικασίες έρευνας ([13]), η OLAF οφείλει να ενημερώνει «το συντομότερο δυνατόν» τους υπαλλήλους και τα μέλη του λοιπού προσωπικού της ΕΕ σχετικά με ενδεχόμενη εμπλοκή τους σε έρευνα που έχει κινηθεί. Το εν λόγω δικαίωμα ενημέρωσης αποτελεί σημαντική διαδικαστική εγγύηση για τον ενδιαφερόμενο υπάλληλο και συνδέεται άρρηκτα με το δικαίωμα υπεράσπισης.

Σε μία υπόθεση, η ελέγκτρια ανέλυσε τη συγκεκριμένη διαδικαστική ενέργεια ***προσδιορισμού ενός προσώπου από την OLAF ως «ενδιαφερομένου».*** Ειδικότερα, στο πλαίσιο εσωτερικών ερευνών, η ιδιότητα του «ενδιαφερομένου» σε έρευνα της OLAF αποτελεί βασικό στοιχείο της διαδικασίας έρευνας καθώς και προϋπόθεση για την άσκηση του δικαιώματος υπεράσπισης στο πλαίσιο της έρευνας που διενεργείται για το συγκεκριμένο πρόσωπο. Πράγματι, η ιδιότητα του ενδιαφερομένου παρέχει στο πρόσωπο αρκετές διαδικαστικές εγγυήσεις και δεσμεύει την OLAF με συγκεκριμένους κανόνες που προβλέπονται στον κανονισμό για την OLAF. Συνεπώς, ο προσδιορισμός της ακριβούς χρονικής στιγμής κατά την οποία επισημοποιείται η εν λόγω ιδιότητα, έχει πρακτικές συνέπειες.

Στην προκειμένη υπόθεση, η ελέγκτρια επισήμανε ότι, ενώ το όνομα του καταγγέλλοντος αναφερόταν ήδη στην απόφαση του γενικού διευθυντή με την οποία κινήθηκε η έρευνα, η OLAF προσδιόρισε επίσημα τον καταγγέλλοντα ως «ενδιαφερόμενο» στο σύστημα διαχείρισης υποθέσεων της OLAF (OCM) σε μεταγενέστερο στάδιο, δηλαδή έξι μήνες αργότερα.

Κατά την ενασχόλησή της με την υπόθεση, η ελέγκτρια εξέτασε την πρακτική της OLAF όσον αφορά τον «προσδιορισμό του ενδιαφερομένου» στο πλαίσιο των εσωτερικών ερευνών. Η ανάλυση της ελέγκτριας επικεντρώθηκε στην πρακτική της διάκρισης μεταξύ του προσδιορισμού ενός ενδιαφερομένου στην απόφαση περί έναρξης έρευνας και της συνακόλουθης καταχώρισης αυτών των πληροφοριών στο σύστημα διαχείρισης υποθέσεων της OLAF. Κατά την άποψη της ελέγκτριας, η κωδικοποίηση της ιδιότητας ενός προσώπου που έχει ήδη προσδιοριστεί ως ενδιαφερόμενος συνιστά αμιγώς εσωτερική διαδικαστική ενέργεια, η οποία δεν θα πρέπει να συνεπάγεται εξέταση της περίπτωσης επί της ουσίας και, συνεπώς, θα πρέπει να πραγματοποιείται εγκαίρως. Η ελέγκτρια θεωρεί, συνεπώς, ότι **κάθε φορά που στην απόφαση του γενικού διευθυντή περί έναρξης έρευνας αναφέρεται ονομαστικά ένα πρόσωπο, το εν λόγω πρόσωπο θα πρέπει να θεωρείται από εκείνη τη χρονική στιγμή ως «ενδιαφερόμενος» κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 5 του κανονισμού για την OLAF**. Με αυτόν τον τρόπο ενεργοποιείται η υποχρέωση της OLAF, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 3 του κανονισμού για την OLAF, είτε για την ενημέρωση του ενδιαφερομένου ότι αποτελεί «ενδιαφερόμενο» είτε, σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, για την αναβολή της εν λόγω ενημέρωσης.

Στην προκειμένη περίπτωση, ο καθυστερημένος προσδιορισμός του υπό έρευνα προσώπου ως «ενδιαφερομένου» δεν επηρέασε τα διαδικαστικά του δικαιώματα. Ωστόσο, η ελέγκτρια θεώρησε ότι η πρακτική δεν συνάδει με το άρθρο 2 παράγραφος 5 και το άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού για την OLAF ούτε με το άρθρο 6 των κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις διαδικασίες έρευνας. Κατά την άποψη της ελέγκτριας, η εν λόγω πρακτική δεν προάγει την ασφάλεια δικαίου και, υπό διαφορετικές περιστάσεις, μπορεί να οδηγήσει σε παραβίαση των διαδικαστικών δικαιωμάτων των ενδιαφερομένων.

Αυτό το ζήτημα είχε ήδη τεθεί από την ελέγκτρια στις συζητήσεις της με τον γενικό διευθυντή σχετικά με την αναθεώρηση των κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις διαδικασίες έρευνας, η οποία ήταν σε εξέλιξη ([14]). Στο πλαίσιο αυτό, πρότεινε ότι, σε περιπτώσεις όπου στην απόφαση του γενικού διευθυντή περί έναρξης έρευνας κατονομάζεται συγκεκριμένο πρόσωπο, η OLAF πρέπει να προσδιορίζει αμέσως τον ενδιαφερόμενο στο σύστημα διαχείρισης υποθέσεων, δηλαδή ταυτόχρονα με τη λήψη απόφασης περί έναρξης έρευνας. Η ελέγκτρια έχει εμπιστοσύνη στην OLAF ότι θα λάβει δεόντως υπόψη τις προτάσεις που διατυπώθηκαν και θα λάβει τα κατάλληλα μέτρα.

5.1.2. **Δυνατότητα σχολιασμού της έκθεσης πραγματικών περιστατικών**

Σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 4 του κανονισμού για την OLAF, μόλις ολοκληρωθεί η έρευνα και προτού συνταχθούν συμπεράσματα με ονομαστική αναφορά σε ενδιαφερόμενο, παρέχεται στο εν λόγω πρόσωπο η δυνατότητα να σχολιάσει περιστατικά που το αφορούν. Στο άρθρο 9 παράγραφος 4 διευκρινίζεται περαιτέρω ο τρόπος με τον οποίο πρέπει να παρέχεται αυτή η δυνατότητα, δηλαδή με αποστολή πρόσκλησης που περιλαμβάνει σύνοψη των πραγματικών περιστατικών.

([13]) Οι κατευθυντήριες γραμμές για το προσωπικό της OLAF όσον αφορά τις διαδικασίες έρευνας, της 11ης Οκτωβρίου 2021, είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση: https://anti-fraud.ec.europa.eu/guidelines-investigations-olaf-staff_el.

([14]) Βλ. κατωτέρω σημείο 6 «Διαβούλευση επί του σχεδίου κατευθυντήριων γραμμών για το προσωπικό της OLAF όσον αφορά τις διαδικασίες έρευνας».

Σύμφωνα με τη νομολογία των δικαστηρίων της ΕΕ, το δικαίωμα ακρόασης αποτελεί μέρος των δικαιωμάτων άμυνας και ο σεβασμός αυτών των δικαιωμάτων συνιστά γενική αρχή του δικαίου της ΕΕ ([15]). Τα δικαστήρια της ΕΕ διευκρινίζουν ότι το δικαίωμα ακρόασης παρέχει στον ενδιαφερόμενο τη δυνατότητα να διατυπώνει λυσιτελώς την άποψή του κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας και πριν από τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης η οποία θα μπορούσε να επηρεάσει δυσμενώς τα συμφέροντά του ([16]). Επιπλέον, το δικαίωμα ακρόασης εξυπηρετεί δύο σκοπούς. Αφενός, να έχει η αρμόδια αρχή τη δυνατότητα να εξετάσει την υπόθεση και να διαπιστώσει τα πραγματικά περιστατικά κατά τον δυνατόν ακριβέστερο και ορθότερο τρόπο και, αφετέρου, να διασφαλιστεί ότι ο ενδιαφερόμενος προστατεύεται πράγματι και μπορεί να υποβάλει στοιχεία σχετικά με την προσωπική του κατάσταση καθώς και να τα υποστηρίξει ([17]). Η δυνατότητα διατύπωσης παρατηρήσεων επί της σύνοψης των πραγματικών περιστατικών που παρέχει η OLAF αποτελεί έκφραση του δικαιώματος ακρόασης στο πλαίσιο των ερευνών της OLAF και ουσιώδη διαδικαστική εγγύηση για τους ενδιαφερομένους.

Κατά την άποψη της ελέγκτριας, είναι εξαιρετικά σημαντικό οι ενδιαφερόμενοι να μπορούν να ασκήσουν με **ουσιαστικό τρόπο** το δικαίωμά τους για διατύπωση παρατηρήσεων επί των πραγματικών περιστατικών που τους αφορούν. Αυτό σημαίνει ότι οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να διαθέτουν τις απαραίτητες πληροφορίες ώστε να έχουν τη δυνατότητα να διατυπώσουν παρατηρήσεις και να υπερασπιστούν τον εαυτό τους.

Σε μία υπόθεση, ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι δεν ήταν σε θέση να ασκήσει αποτελεσματικά το δικαίωμα ακρόασης, καθώς η OLAF δεν του παρείχε πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα που σχετίζονταν με τα περιστατικά που αναφέρονταν στη σύνοψη των πραγματικών περιστατικών.

Καταρχήν, αναμένεται από την OLAF να παράσχει στον ενδιαφερόμενο αντίγραφο των εγγράφων που είναι αναγκαία ώστε αυτός να είναι σε θέση να διατυπώσει παρατηρήσεις επί της σύνοψης των πραγματικών περιστατικών. Ωστόσο, η ελέγκτρια διαπίστωσε ότι στην προκειμένη περίπτωση, οι συγκεκριμένες πληροφορίες που αναφέρονται στη σύνοψη των περιστατικών αφορούσαν αμιγώς πραγματικά περιστατικά και δεν σχετίζονταν ούτε προέκυπταν από συγκεκριμένο έγγραφο που θα έπρεπε να έχει κοινοποιηθεί στον καταγγέλλοντα. Η ελέγκτρια, συνεπώς, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η σύνοψη των πραγματικών περιστατικών παρείχε στον καταγγέλλοντα επαρκώς λεπτομερείς και πλαισιωμένες πληροφορίες ώστε να κατανοήσει το πεδίο της έρευνας και να είναι σε θέση να παράσχει ουσιαστικές απαντήσεις σχετικά με συγκεκριμένα περιστατικά που αναφέρονται στη σύνοψη. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η ελέγκτρια διαπίστωσε ότι **οι πληροφορίες που παρείχε η OLAF στον καταγγέλλοντα ήταν επαρκείς ώστε να είναι σε θέση να ασκήσει το δικαίωμα ακρόασης.**

Σε μία άλλη υπόθεση, ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι η τελική έκθεση σχετικά με την υπόθεση δεν περιλάμβανε ορισμένες από τις παρατηρήσεις και τις εξηγήσεις που παρείχε ο καταγγέλλων στην απάντησή του, όταν είχε την ευκαιρία να διατυπώσει παρατηρήσεις επί της σύνοψης των πραγματικών περιστατικών που παρείχε η OLAF. Ο καταγγέλλων υποστήριξε επίσης ότι η OLAF δεν του είχε παράσχει τη δυνατότητα να διατυπώσει παρατηρήσεις επί ορισμένων πραγματικών περιστατικών που αναφέρονταν στην τελική έκθεση σχετικά με την υπόθεση.

Σε αυτήν την υπόθεση, η ελέγκτρια διαπίστωσε ότι δεν παραβιάστηκαν τα δικαιώματα του καταγγέλλοντος, καθώς **στην τελική έκθεση σχετικά με την υπόθεση υπήρχε άμεση ή έμμεση παραπομπή στις κύριες παρατηρήσεις του καταγγέλλοντος**. Επιπλέον, **η OLAF επισύναψε την πλήρη απάντηση του καταγγέλλοντος στην τελική έκθεση σχετικά με την υπόθεση την οποία απηύθυνε στο αρμόδιο θεσμικό όργανο**. Η ελέγκτρια διαπίστωσε ότι η πρακτική της OLAF να επισυνάψει στην τελική έκθεσή της που απευθύνεται σε θεσμικό ή άλλο όργανο ή οργανισμό της ΕΕ ή σε εθνική αρχή, αντίγραφο όλων των παρατηρήσεων που διατυπώνει ο ενδιαφερόμενος επί της σύνοψης των πραγματικών περιστατικών που η ίδια παρέχει: i) ενισχύει το δικαίωμα ακρόασης και ii) δημιουργεί τον αναγκαίο βαθμό διαφάνειας ώστε να είναι σε θέση ο αποδέκτης της τελικής έκθεσης της OLAF να αποφασίσει την κατάλληλη συνέχεια που πρέπει να δοθεί στην εν λόγω έκθεση και στις συστάσεις που διατυπώνονται σε αυτήν.

Τέλος, στο πλαίσιο αυτό, η ελέγκτρια υπενθυμίζει επίσης ότι, σύμφωνα με τη νομολογία των δικαστηρίων της ΕΕ, δεν υπάρχει διάταξη που να παρέχει στον ενδιαφερόμενο το δικαίωμα να εκφράζει τις απόψεις του σχετικά με τα συμπεράσματα που θα μπορούσαν να συναχθούν από την OLAF, στο πλαίσιο της τελικής έκθεσής της σχετικά με την έρευνα ([18]).

5.2. *Εύλογη διάρκεια των ερευνών της OLAF*

Στο πλαίσιο αρκετών καταγγελιών, η ελέγκτρια αξιολόγησε αν η OLAF είχε αθετήσει την υποχρέωσή της να ενεργεί εντός εύλογης προθεσμίας.

([15]) Απόφαση της 19ης Οκτωβρίου 2022, Sistem ecologica κατά Επιτροπής, T-81/21, ECLI:EU:T:2022:641, σκέψη 103· απόφαση της 14ης Ιουνίου 2016, Marchiani κατά Κοινοβουλίου, C-566/14, ECLI:EU:C:2016:437, σκέψη 51 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

([16]) Απόφαση της 4ης Ιουνίου 2020, EEAS κατά De Loecker, C-187/19 P, ECLI:EU:C:2020:444, σκέψη 68.

([17]) Απόφαση της 3ης Ιουλίου 2014, Kamino International Logistics και Datema Hellmann Worldwide Logistics, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-129/13 και C-130/13, ECLI:EU:C:2014:2041, σκέψη 38· απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2014, Boudjlida, C-249/13, ECLI:EU:C:2014:2431, σκέψεις 37 και 59.

([18]) Βλ. απόφαση της 6ης Ιουνίου 2019, Dalli κατά Επιτροπής, T-399/17, ECLI:EU:T:2019:384, σκέψη 144.

Η υποχρέωση διεξαγωγής των διοικητικών διαδικασιών εντός εύλογης προθεσμίας συνιστά γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης η οποία εμπίπτει στο δικαίωμα χρηστής διοίκησης το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 41 παράγραφος 1 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ([19]). Επομένως, οι έρευνες που διεξάγει η OLAF πρέπει να ολοκληρώνονται εντός εύλογης προθεσμίας.

Η ελέγκτρια υπενθύμισε ότι, **μολονότι στο άρθρο 7 παράγραφος 5 του κανονισμού για την OLAF δεν προβλέπεται συγκεκριμένη προθεσμία για την ολοκλήρωση μιας έρευνας, δημιουργείται σαφή σύνδεση του εύλογου χαρακτήρα της διάρκειας της έρευνας της OLAF με τις ειδικές περιστάσεις της υπόθεσης**. Η ελέγκτρια παρέπεμψε επίσης στην πάγια νομολογία των δικαστηρίων της ΕΕ, σύμφωνα με την οποία δεν είναι δυνατός ο καθορισμός ή ο ποσοτικός προσδιορισμός συγκεκριμένης χρονικής περιόδου που μπορεί να θεωρηθεί «εύλογη» ([20]). Αντιθέτως, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι περιστάσεις κάθε περίπτωσης, ιδίως: i) η πολυπλοκότητα της υπόθεσης· ii) ο όγκος των εγγράφων που εξέτασε η OLAF κατά τη διάρκεια της έρευνας και ο όγκος των εγγράφων του φακέλου της υπόθεσης· iii) το επίπεδο και η πολυπλοκότητα των ερευνητικών ενεργειών· και iv) η συμπεριφορά των εμπλεκόμενων μερών ([21]). Κατά την άποψη του δικαστή της Ένωσης, η εκτίμηση του τι συνιστά «εύλογη διάρκεια» μιας έρευνας δεν απαιτεί την αξιολόγηση όλων των προαναφερθέντων κριτηρίων, αλλά μπορεί να βασίζεται σε ένα μόνο κριτήριο σε σχέση με τις περιστάσεις της υπόθεσης ([22]).

Χάρη στην προνομιακή πρόσβασή της στο σύστημα διαχείρισης υποθέσεων της OLAF, **η ελέγκτρια ανέλυσε προσεκτικά τον φάκελο των σχετικών ερευνών. Επικεντρώθηκε κυρίως i) στον αριθμό, τη φύση και τη συνέχεια των ερευνητικών δραστηριοτήτων που διεξάγει η OLAF, ii) στον όγκο των πληροφοριών που αποτελούν αντικείμενο χειρισμού, iii) στα σχετικά νομικά και τεχνικά ζητήματα καθώς και σε όλα τα άλλα ειδικά χαρακτηριστικά κάθε υπόθεσης**. Η ελέγκτρια κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι εν λόγω έρευνες διεξάγονταν με συνεχή και συστηματικό τρόπο και ότι η διάρκεια αυτών των ερευνών ήταν ανάλογη προς τις περιστάσεις και την πολυπλοκότητα κάθε υπόθεσης. Βάσει των ως άνω παραμέτρων, η ελέγκτρια διαπίστωσε ότι η OLAF δεν παραβίασε το δικαίωμα των καταγγελλόντων στην εξέταση των υποθέσεών τους εντός ευλόγου προθεσμίας.

Σε αυτές τις υποθέσεις, οι αποφάσεις της ελέγκτριας ανέδειξαν την πολυπλοκότητα των εν λόγω ερευνών ενώ διαβεβαιώθηκαν οι καταγγέλλοντες ότι δεν υπήρξε παραβίαση του θεμελιώδους δικαιώματός τους στην εξέταση των υποθέσεών τους εντός ευλόγου χρόνου.

5.3. ***Αλληλεπικάλυψη ερευνών (αρχή ne bis in idem)*** ([23])

Σε μία υπόθεση, η ελέγκτρια κλήθηκε να εκτιμήσει αν η OLAF έχει δικαίωμα να δώσει συνέχεια σε συμπληρωματική (διοικητική) έρευνα μόλις η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία θέσει στο αρχείο την ποινική έρευνα που διενεργεί, λόγω έλλειψης αποδεικτικών στοιχείων ή αν η συνέχιση της έρευνας παραβιάζει την αρχή ne bis in idem.

Στην υπόθεση αυτή, ο καταγγέλλων αποτελούσε ενδιαφερόμενο σε έρευνα της OLAF, η οποία ανέδειξε πιθανή ποινική συνάφεια ορισμένων συμπεριφορών, με αποτέλεσμα η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία να κινήσει ποινική έρευνα για τα ίδια πραγματικά περιστατικά. Ο καταγγέλλων υποστήριξε ότι η OLAF θα έπρεπε να είχε διακόψει τη συμπληρωματική έρευνα αμέσως μόλις ενημερώθηκε από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία για την περάτωση της ποινικής έρευνας λόγω έλλειψης αποδεικτικών στοιχείων. Κατά την άποψη του καταγγέλλοντα, υπήρξε σημαντική αλληλεπικάλυψη όσον αφορά την πραγματική και νομική βάση της έρευνας της OLAF με την αντίστοιχη έρευνα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας που διακόπηκε. Η ελέγκτρια διενήργησε την αξιολόγησή της υπό το πρίσμα των σχετικών διαδικαστικών διατάξεων που παρέχουν στην OLAF τη δυνατότητα διεξαγωγής συμπληρωματικών ερευνών ([24]).

([19]) Το άρθρο 41 παράγραφος 1 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ ορίζει τα εξής: «Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας εξέταση των υποθέσεών του από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης».

([20]) Απόφαση της 8ης Ιουλίου 2008, Franchet και Byk κατά Επιτροπής, T-48/05, ECLI:EU:T:2008:257, σκέψη 274· απόφαση της 18ης Μαΐου 2017, Panzeri κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, T-166/16, ECLI:EU:T:2017:347, σκέψη 104· απόφαση της 29ης Ιουνίου 2022, LA International Cooperation Srl κατά Επιτροπής, T-609/20, ECLI:EU:T:2022:407, σκέψη 51.

([21]) Απόφαση στην υπόθεση Panzeri κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, T-166/16, ό.π.· απόφαση της 21ης Μαΐου 2014, Catinis κατά Επιτροπής, T-447/11, ECLI:EU:T:2014:267· απόφαση της 13ης Ιανουαρίου 2010, A. και G. κατά Επιτροπής, συνεκδικασθείσες υποθέσεις F-124/05 και F-96/06, ECLI:EU:F:2010:2.

([22]) Απόφαση της 15ης Οκτωβρίου 2022, Limburgse Vinyl Maatschappij και λοιποί κατά Επιτροπής, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C 238/99 P, C 244/99 P, C 245/99 P, C 247/99 P, C 250/99 P έως C 252/99 P και C 254/99 P, ECLI:EU:C:2002:582, σκέψεις 187-188.

([23]) Οι καταγγέλλοντες επικαλέστηκαν την αρχή ne bis in idem ως έναν ευρέως κατανοητό όρο που καλύπτει διάφορες μορφές αλληλεπικάλυψης ερευνών που ενδεχομένως βρίσκονται σε εξέλιξη. Επομένως, ο όρος, για λόγους συντομίας και συνοχής με τη γλώσσα που χρησιμοποιούν οι καταγγέλλοντες, χρησιμοποιείται εν προκειμένω σε αυτό το πνεύμα και όχι υπό την στενή ερμηνεία κατά την οποία i) διεξάγονται δύο διαδικασίες ποινικού χαρακτήρα, ii) οι οποίες αφορούν τα ίδια πραγματικά περιστατικά, iii) κατά του ίδιου δράστη και iv) εκδίδεται οριστική απόφαση, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 50 της ΕΣΔΑ και στο άρθρο 4 του πρωτοκόλλου 7 της ΕΣΔΑ.

([24]) Οι σχετικές διατάξεις του κανονισμού για την OLAF είναι οι ακόλουθες: άρθρο 12στ «Συμπληρωματικές έρευνες», άρθρο 12δ «Αποφυγή αλληλεπικαλύψεων των ερευνών». Βλ. επίσης το άρθρο 12 των κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις διαδικασίες έρευνας με τίτλο «Συμπληρωματικές έρευνες».

Ως πρώτη παρατήρηση, η ελέγκτρια επισήμανε ότι το άρθρο 12στ παράγραφος 1 του κανονισμού για την OLAF επιτρέπει ρητά στην OLAF να κινεί και να διεξάγει συμπληρωματική έρευνα, παράλληλα με έρευνα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας που διεξάγεται για τα ίδια πραγματικά περιστατικά. Επομένως, η ελέγκτρια επισήμανε την **εγγενώς διαφορετική φύση και τον διαφορετικό σκοπό των διοικητικών ερευνών της OLAF και των ποινικών ερευνών της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας**. Ενώ στόχος της OLAF είναι να διαπιστώσει αν έχει υπάρξει διοικητική παρατυπία και να προτείνει, εφόσον απαιτείται, τα κατάλληλα διοικητικά/δημοσιονομικά/πειθαρχικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία διενεργεί ποινικές έρευνες, οι οποίες ενδέχεται να επισύρουν ποινικές κυρώσεις.

Μολονότι οι συμπληρωματικές έρευνες της OLAF διεξάγονται «σε συνεχή διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία» ([25]), η OLAF διεξάγει τις εν λόγω έρευνες ανεξάρτητα και «σύμφωνα με τη [δική της] εντολή» ([26]). Αυτό σημαίνει ότι οι συμπληρωματικές έρευνες διεξάγονται υπό τη διεύθυνση της ΓΔ της OLAF, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ισχύουν για τη διεξαγωγή των ερευνών της OLAF, οι οποίες θεσπίστηκαν με τον κανονισμό για την OLAF και προσδιορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις διαδικασίες έρευνας. Η OLAF, συνεπώς, παραμένει αρμόδια για τη διεξαγωγή συμπληρωματικών ερευνών.

Η ελέγκτρια υπενθύμισε επίσης τη νομολογία των δικαστηρίων της Ένωσης, στην οποία διευκρινίζεται ότι το κριτήριο προκειμένου να εκτιμηθεί η ύπαρξη μίας και της αυτής παράβασης είναι αυτό της ταυτότητας των πραγματικών περιστατικών, υπό την έννοια της ύπαρξης ενός συνόλου συγκεκριμένων περιστάσεων οι οποίες συνδέονται άρρηκτα μεταξύ τους και οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα την απαλλαγή ή την αμετάκλητη καταδίκη του προσώπου το οποίο αφορούν ([27]). Ως εκ τούτου, **το γεγονός ότι η ποινική έρευνα τίθεται στο αρχείο δεν συνιστά, αυτό καθαυτό, απαλλαγή από την ευθύνη σε διοικητικό επίπεδο, η οποία πιθανώς να οδηγήσει σε διατύπωση συστάσεων**. Επιπλέον, η ελέγκτρια επισήμανε ότι στους κανονισμούς για την OLAF και την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, καθώς και στις κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις διαδικασίες έρευνας ή στις ρυθμίσεις συνεργασίας μεταξύ της OLAF και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, δεν υπάρχουν διατάξεις που να προβλέπουν ότι η OLAF οφείλει να περατώσει τη συμπληρωματική έρευνα εάν η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία έχει περατώσει τη δική της ποινική έρευνα.

Συνεπώς, η ελέγκτρια κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, η OLAF μη περατώνοντας τη συμπληρωματική διοικητική έρευνα μετά τη θέση στο αρχείο της ποινικής έρευνας από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, δεν παραβίασε την αρχή ne bis in idem.

Σε άλλη υπόθεση, η ελέγκτρια έπρεπε να αξιολογήσει αν η OLAF κίνησε εσωτερική έρευνα η οποία επικάλυπτε πειθαρχική διαδικασία που είχε διεξαχθεί και περατωθεί από το αρμόδιο πειθαρχικό όργανο για πραγματικά περιστατικά που εικάζεται ότι ήταν παρόμοια. Η ελέγκτρια διαπίστωσε ότι τα πεδία των δύο διαδικασιών δεν αλληλοεπικαλύπτονταν. Συναφώς, η ελέγκτρια διαπίστωσε ότι η πειθαρχική διαδικασία αφορούσε τη μη δήλωση σύγκρουσης συμφερόντων κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, ενώ η έρευνα της OLAF αφορούσε το ενδεχόμενο παραπτώματος και αθέμιτης σύμπραξης κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης. Στο πλαίσιο αυτό, η ελέγκτρια διευκρίνισε τη **διαφορετική φύση και τα πιθανά αποτελέσματα της περατωθείσας πειθαρχικής διαδικασίας και της έρευνας της OLAF**. Ως εκ τούτου, ο καταγγέλλων μπορούσε να είναι βέβαιος ότι δεν υπήρξε αλληλεπικάλυψη και, συνεπώς, δεν υπήρχε κίνδυνος επιβολής διπλής κύρωσης για το ίδιο παράπτωμα.

5.4. *Αμεροληψία κατά τη διεξαγωγή των ερευνών της OLAF*

Σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 του κανονισμού για την OLAF, οι έρευνες πρέπει να διεξάγονται κατά τρόπο αντικειμενικό και αμερόληπτο και σύμφωνα με την αρχή του τεκμηρίου αθωότητας και τις ισχύουσες διαδικαστικές εγγυήσεις. Η αρχή της αμεροληψίας αποτελεί επίσης γενική αρχή του δικαίου της ΕΕ και βασικό στοιχείο του δικαιώματος χρηστής διοίκησης δυνάμει του άρθρου 41 παράγραφος 1 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ.

Η υποχρέωση τήρησης αμεροληψίας κατά τη διενέργεια διοικητικών πράξεων και λήψης αποφάσεων εντός της ΕΕ ισχύει για κάθε πρόσωπο που συμβάλλει στην άσκηση των δραστηριοτήτων του οικείου θεσμικού οργάνου και αποσκοπεί στη διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης. Σκοπός αυτής της απαίτησης είναι, μεταξύ άλλων, να αποφεύγονται καταστάσεις πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων από την πλευρά των υπαλλήλων ή του λοιπού προσωπικού που ενεργούν για λογαριασμό των εν λόγω θεσμικών οργάνων και οργανισμών.

Σε μία υπόθεση, η ελέγκτρια κλήθηκε να αξιολογήσει αν η προηγούμενη γνωριμία του ενδιαφερομένου με μέλος της ομάδας έρευνας θα μπορούσε να συνιστά σύγκρουση συμφερόντων. Ο καταγγέλλων θεώρησε ότι η προηγούμενη επαγγελματική ή προσωπική σχέση θα μπορούσε να επηρεάσει την αντικειμενικότητα του ερευνητή καθώς και την αμεροληψία και τον δίκαιο χαρακτήρα της έρευνας.

([25]) Άρθρο 12στ παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013.

([26]) Άρθρο 12ε παράγραφος 1 και 12στ παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013· άρθρο 101 παράγραφος 3 του κανονισμού 2017/1939· άρθρο 12 παράγραφος 2 των κατευθυντηρίων γραμμών όσον αφορά τις διαδικασίες έρευνας.

([27]) Απόφαση της 2ας Σεπτεμβρίου 2021, LG και MH (Autoblanchiment), υπόθεση C-790/19, ECLI:EU:C:2021:661, σκέψεις 77-80.

Η ελέγκτρια αξιολόγησε το επιχείρημα του καταγγέλλοντος υπό το πρίσμα του στιβαρού εννοιολογικού πλαισίου που έχει ήδη αναπτυχθεί σε προηγούμενες αποφάσεις για παρόμοια θέματα και σύμφωνα με την ενοποιημένη νομολογία των δικαστηρίων της ΕΕ.

Πρώτον, η ελέγκτρια υπενθύμισε ότι, σύμφωνα με τη σχετική νομολογία, η απαίτηση περί αμεροληψίας ισχύει και στο πλαίσιο της δημόσιας διοίκησης ([28]). Συναφώς, το άρθρο 11α του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης περιέχει ειδικούς κανόνες προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι υπάλληλοι μπορούν να ασκούν τα καθήκοντά τους χωρίς συγκρούσεις συμφερόντων που παρεμποδίζουν την εκπλήρωση της αποστολής τους ([29]). Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του συγκεκριμένου άρθρου, οι υπάλληλοι, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, δεν πρέπει να απασχολούνται σε καμία υπόθεση στην οποία έχουν, άμεσα ή έμμεσα, προσωπικό συμφέρον, ιδίως οικογενειακό ή οικονομικό, φύσεως ικανής να θέσει σε κίνδυνο την ανεξαρτησία τους.

Δεύτερον, η ελέγκτρια υπενθύμισε ότι η αρχή της αμεροληψίας, όπως ορίζεται ανωτέρω από τη νομολογία των δικαστηρίων της ΕΕ, έχει δύο πτυχές: την υποκειμενική και την αντικειμενική αμεροληψία. Η απαίτηση περί **υποκειμενικής αμεροληψίας** συνεπάγεται ότι κανένα μέλος του οικείου θεσμικού οργάνου δεν πρέπει να εκδηλώνει μεροληψία ή προσωπικές προκαταλήψεις. Η απαίτηση περί **αντικειμενικής αμεροληψίας** συνεπάγεται ότι το θεσμικό όργανο πρέπει να παρέχει επαρκή εχέγγυα για τον αποκλεισμό κάθε εύλογης αμφιβολίας σχετικά με ενδεχόμενη προκατάληψη ([30]). Τέλος, είναι απαραίτητη η τήρηση της **αμεροληψίας** τόσο **πραγματικά όσο και φαινομενικά**. Σύμφωνα με τη νομολογία, η έννοια της σύγκρουσης συμφερόντων δεν αφορά μόνο την περίπτωση κατά την οποία δημόσιος λειτουργός έχει προσωπικό συμφέρον που έχει πράγματι επηρεάσει την αμερόληπτη και αντικειμενική άσκηση των επίσημων καθηκόντων του, αλλά επίσης την περίπτωση κατά την οποία το συμφέρον που έχει διαπιστωθεί μπορεί, στην αντίληψη του κοινού, να επηρεάζει κατά τα φαινόμενα την αμερόληπτη και αντικειμενική άσκηση των επίσημων καθηκόντων του ([31]). Η υποκειμενική αμεροληψία τεκμαίρεται ελλείψει αποδεικτικών στοιχείων περί του αντιθέτου ([32]). Ωστόσο, όσον αφορά την αντικειμενική αμεροληψία, δεν απαιτείται ο ενδιαφερόμενος υπάλληλος να εκδήλωσε πραγματική μεροληψία έναντι του φερόμενου ως θύματος. Αρκεί να υφίσταται εύλογη αμφιβολία, η οποία δεν μπορεί να αρθεί ([33]).

Υπό το πρίσμα των προαναφερθεισών αρχών αξιολογήθηκε η εικαζόμενη έλλειψη αμεροληψίας ή σύγκρουσης συμφερόντων ενός μέλους της ομάδας έρευνας της OLAF.

Όσον αφορά την απαίτηση περί υποκειμενικής αμεροληψίας, η ελέγκτρια διαπίστωσε ότι ο καταγγέλλων δεν προσκόμισε κανένα συγκεκριμένο στοιχείο ή αποδεικτικό στοιχείο που θα μπορούσε να δικαιολογήσει τους ισχυρισμούς του. Όσον αφορά την έλλειψη αντικειμενικής αμεροληψίας ή την ύπαρξη εικαζόμενης σύγκρουσης συμφερόντων, η ελέγκτρια υπενθύμισε ότι και οι δύο αυτές έννοιες ανακύπτουν όταν δεν υπάρχουν επαρκείς εγγυήσεις ώστε να αποκλείεται κάθε εύλογη αμφιβολία σχετικά με προβαλλόμενη μεροληψία από το προσωπικό της OLAF. Στο πλαίσιο αυτό, η ελέγκτρια τόνισε ότι οι εσωτερικές ρυθμίσεις εργασίας και η ιεραρχική εποπτεία εντός της OLAF είναι τέτοιες ώστε ο ερευνητής να μην έχει τη δυνατότητα λήψης αυτόνομων αποφάσεων. Πράγματι, οι ομάδες έρευνας της OLAF ασκούν τις δραστηριότητές τους υπό την εποπτεία και την έγκριση του προϊσταμένου μονάδας, της ομάδας ελέγχου και, εν τέλει, του γενικού διευθυντή της OLAF. Ειδικότερα, η ομάδα ελέγχου, η οποία αποτελείται από υπαλλήλους που είναι εμπειρογνώμονες σε νομικά θέματα και στις ερευνητικές διαδικασίες, εποπτεύει τις έρευνες της OLAF σε διάφορα στάδια της διαδικασίας και διενεργεί έλεγχο νομιμότητας όσον αφορά, μεταξύ άλλων, την τήρηση των διαδικαστικών εγγυήσεων και των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματός τους στην αμερόληπτη εξέταση των υποθέσεών τους και σύμφωνα με την αρχή του τεκμηρίου αθωότητας ([34]).

Η ελέγκτρια, συνεπώς, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι **ένα απλό στοιχείο οικειότητας, είτε πρόκειται για επαγγελματική σχέση είτε ακόμη και για προσωπική σχέση, δεν επαρκεί, αυτό καθαυτό, για να αποδειχθεί πραγματική ή δυνητική σύγκρουση συμφερόντων του ερευνητή**. Η ελέγκτρια κατέληξε επίσης στο συμπέρασμα ότι **οι διαδικαστικές εγγυήσεις που θέσπισε η OLAF ήταν επαρκείς**, κατά την έννοια της νομολογίας των δικαστηρίων της ΕΕ, ώστε να αποκλείονται εύλογες αμφιβολίες σχετικά με προβαλλόμενη αμεροληψία ή φερόμενη μεροληψία ή εικαζόμενη σύγκρουση συμφερόντων από την πλευρά του προσωπικού της OLAF.

([28]) Απόφαση της 21ης Οκτωβρίου 2021, *Κοινοβούλιο κατά UZ*, C-894/19 P, ECLI:EU:C:2021:863, σκέψη 51 επ.

([29]) Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 31, (Ευρατόμ) αριθ. 11, περί καθορισμού του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων και του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητος και της Ευρωπαϊκής Κοινότητος Ατομικής Ενεργείας (ΕΕ P 045 της 14.6.1962, σ. 1385, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1962/31(1)/2021-01-01).

([30]) Απόφαση της 25ης Φεβρουαρίου 2021, Dalli κατά Επιτροπής, C-615/19 P, ECLI:EU:C:2021:133, σκέψη 112 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

([31]) Απόφαση της 15ης Ιουλίου 2015, Κοινοβούλιο κατά Dennekamp, υπόθεση T-115/13, ECLI:EU:T:2015:497, σκέψη 92.

([32]) Απόφαση της 8ης Φεβρουαρίου 2018, *Institute for Direct Democracy in Europe* κατά *Κοινοβουλίου*, T-118/17, μη δημοσιευμένη, ECLI:EU:T:2018:76, σκέψη 27 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

([33]) Απόφαση της 20ής Οκτωβρίου 2021, Kerstens κατά Επιτροπής, T-220/20, ECLI:EU:T:2021:716, σκέψη 42 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

([34]) Βλ. άρθρο 17 παράγραφος 7 του κανονισμού για την OLAF.

Σε μια άλλη υπόθεση, η οποία αφορούσε τηλεφωνική κλήση ενός ερευνητή με τον ενδιαφερόμενο, ο καταγγέλλων ισχυρίστηκε ότι το ύφος του ερευνητή κατά τη διάρκεια της κλήσης ήταν επιτιμητικό και παραβίαζε την αρχή του τεκμηρίου της αθωότητας. Κατά την άποψη του καταγγέλλοντος, αυτή η συμπεριφορά κατέδειξε τη μεροληψία του μέλους του προσωπικού της OLAF σε βάρος του και επηρέασε την αμεροληψία της έρευνας.

Η ελέγκτρια υπενθύμισε ότι αξιολόγησε το ενδεχόμενο η OLAF να είχε παραβιάσει τα διαδικαστικά δικαιώματα του ενδιαφερομένου στο πλαίσιο διεξαγόμενης έρευνας βάσει πραγματικών περιστατικών που μπορούσαν να επαληθευτούν. Στην προκειμένη υπόθεση, ο ισχυρισμός του καταγγέλλοντος αφορούσε το εικαζόμενο «ύφος» μιας τηλεφωνικής συνομιλίας μεταξύ αυτού και της OLAF καθώς και την ερμηνεία των δηλώσεων της OLAF που έγιναν τηλεφωνικά. Χωρίς γραπτή καταγραφή ή παρακολούθηση της εν λόγω προφορικής συνομιλίας μεταξύ των μερών και με αντικρουόμενες μαρτυρίες αμφοτέρων των μερών, η ελέγκτρια δεν ήταν σε θέση να επαληθεύσει το περιεχόμενο ή να αξιολογήσει την ακρίβεια των ισχυρισμών που πρόβαλε ο καταγγέλλων.

Ωστόσο, στην περίπτωση αυτή η ελέγκτρια αξιοποίησε την ευκαιρία για να επαναλάβει ότι **είναι εξαιρετικά σημαντικό η επικοινωνία με τους ενδιαφερομένους να διεξάγεται με τη μέγιστη δυνατή ευγένεια και ουδετερότητα, σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης**. Αυτό θα πρέπει να ισχύει ανεξάρτητα από τα συγκεκριμένα μέσα επικοινωνίας που χρησιμοποιεί η OLAF, ωστόσο είναι ιδιαίτερα σημαντικό κατά την προφορική επικοινωνία. Σύμφωνα με την ελέγκτρια αυτό είναι απαραίτητο προκειμένου να μη θίγεται η αντίληψη περί αμεροληψίας των ελεγκτών της OLAF από την πλευρά των ενδιαφερομένων.

5.5. *Το δικαίωμα ενημέρωσης σε περίπτωση περάτωσης μιας έρευνας και τα μέσα κοινοποίησης που χρησιμοποιούνται κατά την επικοινωνία με τους ενδιαφερομένους*

Το 2022 μία από τις πρώτες καταγγελίες για την οποία έλαβε απόφαση η ελέγκτρια αφορούσε το δικαίωμα ενημέρωσης σχετικά με την ιδιότητα του ενδιαφερομένου σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 3 του κανονισμού για την OLAF. Η ελέγκτρια διαπίστωσε ότι υπήρξε παραβίαση του δικαιώματος του καταγγέλλοντος περί άμεσης ενημέρωσης, καθώς το μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που είχε αποστείλει η OLAF για να ενημερώσει τον καταγγέλλοντα ότι κατέστη ενδιαφερόμενος δεν παραδόθηκε ποτέ ([35]). Στην εν λόγω απόφαση, η ελέγκτρια παρέπεμψε στην πάγια νομολογία για να επισημάνει ότι, όταν πρόκειται για σημαντικές κοινοποιήσεις, η OLAF θα πρέπει να εφαρμόζει διαδικασία με την οποία διασφαλίζεται η λήψη των κοινοποιήσεων από τους αποδέκτες για τους οποίους προορίζονται. Στις αρχές του 2023 η OLAF, ανταποκρινόμενη στην πρόσκληση της ελέγκτριας να βελτιώσει την πρακτική της, εξέδωσε εσωτερικές οδηγίες σχετικά με τα μέσα κοινοποίησης που πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά την επικοινωνία με τους ενδιαφερομένους.

Το 2024 η ελέγκτρια είχε την ευκαιρία να επανέλθει σε αυτό το σημαντικό ζήτημα. Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 7 του κανονισμού για την OLAF, αν δεν βρεθούν αποδεικτικά στοιχεία εις βάρος του ενδιαφερομένου, η OLAF οφείλει να τον ενημερώσει για την περάτωση έρευνας εντός 10 εργάσιμων ημερών από την ολοκλήρωση της έρευνας. Στην προκειμένη έρευνα, η OLAF ενημέρωσε τον ενδιαφερόμενο για την περάτωση της έρευνας χωρίς σχετικά πορίσματα μέσω κρυπτογραφημένου μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στο οποίο ζητήθηκε ρητά από τον ενδιαφερόμενο να επιβεβαιώσει τη λήψη του μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ο ενδιαφερόμενος δεν το έπραξε. Λαμβανομένης υπόψη της σύντομης προθεσμίας που διαθέτει η OLAF για να ενημερώσει τον ενδιαφερόμενο, η OLAF αποφάσισε να τον ενημερώσει και με ιδιόχειρη παράδοση της ειδοποίησης. Στη συνέχεια, ο τελευταίος υπέβαλε καταγγελία στην ελέγκτρια θεωρώντας την εν λόγω διά ζώσης αλληλεπίδραση ακατάλληλη και καταναγκαστική πρακτική εκ μέρους των ελεγκτών της OLAF.

Η ελέγκτρια αξιολόγησε αυτήν την υπόθεση υπό το πρίσμα των σχετικών διατάξεων, συμπεριλαμβανομένων του κανονισμού για την OLAF, των κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις διαδικασίες έρευνας, των προαναφερόμενων εσωτερικών οδηγιών της OLAF σχετικά με τα μέσα κοινοποίησης που πρέπει να χρησιμοποιούνται στην επικοινωνία με τους ενδιαφερομένους, καθώς και της νομολογίας των δικαστηρίων της ΕΕ.

Η ελέγκτρια θεώρησε ότι η OLAF διαθέτει ορισμένο βαθμό διακριτικής ευχέρειας όσον αφορά τα μέσα επικοινωνίας που χρησιμοποιεί για την κοινοποίηση πληροφοριών στους ενδιαφερόμενους, τα οποία θα πρέπει να διέπει η αρχή της αποτελεσματικότητας. Η OLAF πρέπει να διασφαλίζει και να είναι σε θέση να αποδεικνύει ότι τα μέσα επικοινωνίας που χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά παρέχουν στους ενδιαφερομένους τη δυνατότητα να λαμβάνουν γνώση των πληροφοριών που τους αποστέλλονται ([36]). Συναφώς, η ελέγκτρια υπενθύμισε ότι οι εσωτερικές οδηγίες της OLAF σχετικά με τα μέσα κοινοποίησης που πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά την επικοινωνία με τους ενδιαφερομένους παρέχουν στην OLAF τη δυνατότητα να παραδίδει ιδιοχείρως επιστολές κοινοποίησης στους ενδιαφερομένους. Αυτό ισχύει ιδίως όταν οι προηγούμενες προσπάθειες της OLAF για

([35]) Βλ. σημείο «3.5.2 Προτάσεις λύσεων» της έκθεσης δραστηριοτήτων της ελέγκτριας για το 2022, η οποία είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=oj:JOC_2023_248_R_0001.

([36]) Βλ. τη νομολογία του ΔΕΕ σχετικά με την επίδοση διοικητικών επιστολών και αποφάσεων, η οποία εφαρμόζεται κατ' αναλογία στην κοινοποίηση των επιστολών της OLAF. Βλ., ειδικότερα, την απόφαση της 6ης Δεκεμβρίου 2012, *Ευρωπαϊκή Δυναμική* κατά *Επιτροπής*, T-167/10, ECLI:EU:T:2012:651, σκέψεις 49-51.

την προσέγγιση ενδιαφερομένων με άλλα μέσα —όπως με μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή συστημένες επιστολές— ήταν άκαρπες. Η ελέγκτρια επισήμανε ότι η OLAF δεν υποχρεούται να προσφεύγει σε όλα τα μέσα κοινοποίησης που αναφέρονται στις εσωτερικές οδηγίες ούτε να χρησιμοποιεί τα εν λόγω μέτρα με τη συγκεκριμένη σειρά που αναφέρεται στις οδηγίες. Ως εκ τούτου, εναπόκειται στην ομάδα έρευνας να επιλέξει τα μέσα που θεωρεί τα πλέον αποτελεσματικά, αρκεί να επιτυγχάνεται ο σκοπός τους. **Στις περιπτώσεις που τα επιλεχθέντα μέσα δεν αποδείχθηκαν αποτελεσματικά, εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της μονάδας ερευνών να χρησιμοποιήσει κάθε άλλο διαθέσιμο εργαλείο για την αποτελεσματική ενημέρωση του ενδιαφερομένου σχετικά με την κοινοποίηση**.

Στη συγκεκριμένη υπόθεση, η ελέγκτρια διαπίστωσε ότι **η OLAF είχε δεόντως ενημερώσει τον ενδιαφερόμενο μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και, στη συνέχεια, βάσει των περιστάσεων** (εφόσον διέθετε σύντομη προθεσμία για την ενημέρωση και ο καταγγέλλων δεν παρείχε καμία επιβεβαίωση λήψης του μηνύματος, με αποτέλεσμα η OLAF να μη γνωρίζει αν ο καταγγέλλων έλαβε πράγματι γνώση των πληροφοριών που εστάλησαν), **προέβη ανάλογα σε παράδοση της κοινοποίησης ιδιοχείρως.** Αυτή η ενέργεια συνάδει με τους εφαρμοστέους κανόνες και την υποχρέωση της OLAF να ενημερώνει αποτελεσματικά τον ενδιαφερόμενο σχετικά με τις διαδικαστικές εγγυήσεις που παρέχονται βάσει του άρθρου 11 παράγραφος 7 του κανονισμού για την OLAF.

6. **Διαβούλευση επί του σχεδίου κατευθυντήριων γραμμών για το προσωπικό της OLAF όσον αφορά τις διαδικασίες έρευνας**

Στο άρθρο 9β παράγραφος 9 του κανονισμού για την OLAF προβλέπεται ότι ο γενικός διευθυντής της OLAF «μπορεί να ζητήσει τη γνώμη του ελεγκτή για οποιοδήποτε ζήτημα συνδέεται με διαδικαστικές εγγυήσεις ή θεμελιώδη δικαιώματα που εμπίπτουν στο πλαίσιο της εντολής του ελεγκτή».

Επί αυτής της νομικής βάσης, τον Νοέμβριο του 2023 ο γενικός διευθυντής της OLAF ζήτησε από την ελέγκτρια να γνωμοδοτήσει σχετικά με το σχέδιο του αναθεωρημένου κειμένου των κατευθυντήριων γραμμών για το προσωπικό της OLAF όσον αφορά τις διαδικασίες έρευνας και ιδίως τις διατάξεις που αφορούν τις διαδικαστικές εγγυήσεις και τα θεμελιώδη δικαιώματα που εμπίπτουν στο πλαίσιο της εντολής της ελέγκτριας.

Η ελέγκτρια εξέφρασε την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι ζητήθηκε η γνώμη της σχετικά με αυτό το σημαντικό ζήτημα. Στάθμισε προσεκτικά την πείρα που είχε αποκτήσει εκείνη την περίοδο έχοντας χειριστεί σχεδόν 40 καταγγελίες που είχαν υποβληθεί από ενδιαφερομένους από την έναρξη της θητείας της. Αφού αντιμετώπισε διάφορα νομικά ζητήματα που τέθηκαν κατά τη διάρκεια ισχύος της εντολής της και επωφελήθηκε από την προνομιακή πρόσβαση στους φακέλους υποθέσεων των σχετικών ερευνών της OLAF, απέκτησε μοναδικές γνώσεις και αντίληψη επί των ερευνητικών πρακτικών της OLAF. Ειδικότερα, η ελέγκτρια μπορούσε να αξιολογήσει επιμελώς τον τρόπο με τον οποίο η OLAF επιδιώκει να διασφαλίζει την τήρηση των διαδικαστικών εγγυήσεων για τα πρόσωπα που αποτελούν αντικείμενο ερευνών καθώς και τη συμμόρφωση με την πλούσια και διαρκώς εξελισσόμενη νομολογία των δικαστηρίων της ΕΕ και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Η ελέγκτρια, στη γνώμη της, επικεντρώθηκε μόνο στα άρθρα του σχεδίου των αναθεωρημένων κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις διαδικασίες έρευνας τα οποία αναφέρονταν και αφορούσαν συγκεκριμένα τη συμμόρφωση της OLAF με τις διαδικαστικές εγγυήσεις ενός ενδιαφερομένου.

Η γνώμη διαβιβάστηκε στη ΓΔ της OLAF στις 3 Ιουνίου 2024. **Η ελέγκτρια θεωρεί ότι η τελική έγκριση των κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις διαδικασίες έρευνας θα ενισχυθεί σε μεγάλο βαθμό από την ανάληψη δράσης βάσει των παρατηρήσεων που παρατίθενται στη γνώμη της.**

7. **Σχέσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Η ελέγκτρια θεωρεί σημαντική τη διατήρηση τακτικών επαφών με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, τον γενικό διευθυντή της OLAF και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, με σκοπό τη λήψη παρατηρήσεων σχετικά με τον ρόλο της ως ελέγκτριας και, εν τέλει, την ενίσχυση της προστασίας των διαδικαστικών εγγυήσεων και των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ενδιαφερομένων στο πλαίσιο των ερευνών που διεξάγει η OLAF.

Στις 23 Μαΐου 2024 η ελέγκτρια συναντήθηκε με τον **γενικό διευθυντή της OLAF, τους ερευνητές της OLAF και τη διοίκηση της OLAF** για να συζητήσουν σχετικά με τον μηχανισμό καταγγελιών, την πείρα που αποκτήθηκε κατά την πρώτη περίοδο δραστηριότητας καθώς και τρόπους βελτίωσης. Ήταν η πρώτη φορά που η ελέγκτρια συναντήθηκε με όλα τα μέλη του προσωπικού της OLAF και η συνάντηση αποδείχθηκε επιτυχής, δεδομένου του μεγάλου αριθμού συμμετεχόντων και της εποικοδομητικής ανταλλαγής απόψεων, κατά την οποία αντιμετωπίστηκαν τόσο γενικά όσο και πρακτικά ζητήματα.

Στις 5 Σεπτεμβρίου 2024 η ελέγκτρια υπέβαλε την ετήσια έκθεσή της για το 2023 στην **Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.** Στις 13 Σεπτεμβρίου 2024 υπέβαλε την έκθεση στην **ομάδα εργασίας του Συμβουλίου της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης** και προέβη σε ανταλλαγή απόψεων με τα μέλη της σχετικά με τον ρόλο της και την προστασία των διαδικαστικών εγγυήσεων των προσώπων που αποτελούν αντικείμενο ερευνών της OLAF.

Στις 15 Οκτωβρίου 2024 η ελέγκτρια συμμετείχε στο «25ετές εορταστικό δείπνο της OLAF».

Τέλος, η ελέγκτρια εξακολούθησε να έχει **τακτικές ανταλλαγές απόψεων και να διατηρεί γόνιμες σχέσεις εργασίας με τον γενικό διευθυντή της OLAF**, βασισμένες στην αμοιβαία εμπιστοσύνη και στην καλή συνεργασία. Στο πλαίσιο αυτό, τον Σεπτέμβριο του 2024 η ΓΔ της OLAF, αποτυπώνοντας τις ήδη υφιστάμενες ορθές πρακτικές και τη συνεργασία, απέστειλε στην ελέγκτρια το σχέδιο των ρυθμίσεων συνεργασίας μεταξύ της OLAF και της ελέγκτριας. Οι εν λόγω ρυθμίσεις βρίσκονται επί του παρόντος υπό συζήτηση και θα εγκριθούν το 2025.

8. **Διοικητική και νομική υποστήριξη**

Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική χρήση των πόρων, ο κανονισμός για την OLAF ανέθεσε στη γραμματεία της επιτροπής εποπτείας τα καθήκοντα παροχής νομικής και διοικητικής υποστήριξης στην ελέγκτρια.

Η επιλογή αυτή δικαιολογείται περαιτέρω από τη συμπληρωματικότητα των αποστολών και τον κοινό στόχο που επιδιώκουν η ελέγκτρια και η επιτροπή εποπτείας. Η παρουσία της γραμματείας διασφαλίζει τη συνέχεια, τη συνεχή επικοινωνία και την ομαλή συνεργασία τόσο με τους καταγγέλλοντες όσο και με την OLAF.

Μια ειδική ομάδα προσωπικού υψηλής ειδίκευσης εντός της γραμματείας, η οποία ενεργεί υπό τη διεύθυνση του προϊσταμένου της, παρείχε πολύτιμες συμβουλές και βοήθεια στην ελέγκτρια, σεβόμενη παράλληλα το επαγγελματικό απόρρητο και την εμπιστευτικότητα.

9. **Επικοινωνία με την ελέγκτρια και υποβολή καταγγελίας**

Μπορείτε να επικοινωνήσετε με την ελέγκτρια μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή ταχυδρομικώς στις ακόλουθες διευθύνσεις:

OLAF-FMB-Controller-Procedural-Guarantees@ec.europa.eu

Controller of Procedural Guarantees / Secretariat of the Supervisory Committee of OLAF
Rue Joseph II, 30
1049 Brussels, Βέλγιο

Για την υποβολή καταγγελίας στην ελέγκτρια, οι καταγγέλλοντες καλούνται

a. να συμπληρώσουν το έντυπο

b. να το αποστείλουν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή ταχυδρομικώς στις παραπάνω διευθύνσεις

Για περισσότερες πληροφορίες ανατρέξτε στον ιστότοπο:

https://supervisory-committee-olaf.europa.eu/controller-procedural-guarantees_en